

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 48
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 140
Sobota 21 Maja 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt, w tekście gr. 50 zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobną za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Samoloty chińskie nad Japonią

Walki o Suczou i kolei Lunghajską jeszcze trwają

Komunikat chiński donosi, że faktyczne połączenie północnej armii japońskiej z południową jeszcze nie nastąpiło. Do kolei Lunghajskiej dotarły stosunkowo nieznaczne oddziały japońskie, które w wielu miejscach zostały wyparte przez Chińczyków. Komunikacja kolejną Lunghajską do ostatniego czasu nie była przerwana. Walki wzdłuż całej kolei i pod m. Suczau trwają z niesłabnącą siłą. Chińczycy przechodzą do kontrataków, angażując coraz większe siły. Czang-Kai - Szek jest dobrej myśli i w wywiadzie udzielonym korespondentom prasy chińskiej oświadczył, że przebieg ostatnich wydarzeń na froncie i szybki wzrost odporności armii chińskiej utrwalają w nim wiarę w ostateczne zwycięstwo.

Prasa chińska donosi, że oddział partyzantów chińskich zajął po krótkiej walce miasto Czangpin w odległości 40 km. od Pekinu. Chiński garnizon miasta w decydującej chwili przeszedł na stronę nacierających, co zapewniło im szybkie zwycięstwo. Drugi oddział chiński zajął m. Wangtsian koło Paotingu, przy czym zginął cały gar-

nizon japoński, wynoszący przeszło 500 żołnierzy.

Na wyspie Amoy, zajętej przez Japończyków, pozostało około 600 żołnierzy chińskich, którzy dotąd prowadzą walkę z przeciwnikiem. Znaczne siły chińskie, podzielone na 3 grupy, prowadzą koncentryczny atak w kierunku Amoy.

Chińska rada wojskowa ogłasza, iż wczoraj rano po raz pierwszy silna eskadra chińskich samolotów dokonała raidu ponad południowo-zachodnią Japonią, docierając do Osa-ka. Eskadra chińska zrzuciła większą ilość ulotek propagandowych.

Francja zgodziła się na wznowienie kontroli granicy pirenejskiej

Projekt, który jest nową kapitulacją przed Mussolinim

Gazety angielskie przywiązują duże znaczenie do pośrednictwa brytyjskiego w sporze między Francją a Włochami i wyrażają nadzieję, że starania brytyjskie odniosą właściwy skutek i że rozmowy francusko - włoskie zostaną wznowione.

Rząd francuski określił wyraźnie swe stanowisko co do możliwości zamknięcia granicy pirenejskiej, oświadczając w rozmowach ambasadora Corbina z lordem Plymouth że z chwilą przybycia mieszanych komisji dla zorganizowania akcji wycofywania obcych oddziałów do

Hiszpanii Francja gotowa jest podać granicę pirenejską kontroli międzynarodowej na 30 dni, o ile równocześnie wznowiona zostanie kontrola morska. O ile prace wycofywania w ciągu tych 30 dni koniecznie się zaczną, Francja gotowa jest zgodzić się na przedłużenie kontroli międzynarodowej na granicy pirenejskiej na dalszy okres czasu, dopóki trwać będzie akcja wycofywania obcych oddziałów. O ileby zaś w ciągu tych 30 dni konkretna akcja wycofywania się jeszcze nie zaczęła, ale widoczne byłoby poważne praktyczne przygotowania, Francja gotowa jest po 30 dniach przedłużyć kontrolę międzynarodową jeszcze na 10 dni, licząc że w czasie tych 10 dni konkretna akcja wycofywania obcych oddziałów się rozpocznie. O ileby w ciągu 40 dni okazało się, że wycofywanie ochotników jest planem nierealnym, wówczas Francja zachowuje wolną rękę otwarcia granicy ponownie po 40 dniach. Ten plan francuski, na który W. Brytania się zgadza, omówiony będzie obecnie między lordem Plymouth, a ambasadorem włoskim, a także ambasadorem niemieckim. O ile rozmowy z przedstawicielami Włoch i Niemiec dadzą pozytywne rezultaty, to prawdopodobnie w przyszłym piątek odbędzie się posiedzenie niepodkomitetu nieinterwencji, na którym przystąpi się do nowej komedii, która się nazywać będzie akcją wycofywania obcych oddziałów z Hiszpanii. Rząd brytyjski liczy na to, że uzyska oczywiście w Rzymie zgodę Włoch na tego rodzaju rozwiązanie i że tym samym spór włosko - francuski ulegnie likwidacji za cenę... kapitulacji Francji.

Tragiczny zgon słynnego lotnika sowieckiego, zdobywcy Bieguna, Babuszkina

Katastrofa samolotu polarnego w drodze z Ziemi Franciszka Józefa do Moskwy

W pobliżu Archangielska wydarzyła się wielka katastrofa lotnicza. Sowiecki samolot polarny „N. 212”, lecący z Ziemi Franciszka Józefa do Moskwy nagle został objęty płomieniami wskutek wybuchu zbiornika z benzyną na wysokości przeszło tysiąca metrów. Lotnik Babuszkin, który prowadził samolot, usiłował dokonać lądowa-

nia, jednakowoż samolot po zetknięciu się z ziemią wskutek powrotnej eksplozji został wyrzucony w powietrze i przeleciałszy kilka

naście metrów wpadł do rzeki. W katastrofie zginął lotnik Babuszkin, jego pomocnik Zukowski, lekarz Rossel i konstruktor sa-

molotu Gurewicz. 12 innych członków załogi odniosło częściowo lekkie a częściowo ciężkie rany.

Rząd sowiecki wysłał natychmiast na miejsce katastrofy specjalną komisję śledczą pod przewodnictwem Szewelewa, który jest zastępcą kierownika zarządu północnych szlaków morskich.

Lotnik Babuszkin — który zginął w katastrofie, należał do najlepszych i najstarszych lotników ZSSR.

Rozbicie faszystów w Meksyku

Ucieczka gen. Cedillo

Prez. Cardenas na czele 20.000 żołnierzy w San Luis Potosi

Wiadomości nadchodzące z Meksyku świadczą, że Prezydent Cardenas zdecydował się uprzędzić gen. Cedillo i zniszczyć cały ruch faszystowski, kierowany przez niego. Do okręgu San Luis Potosi terenu opanowanego przez gen. Cedillo napływają nieustannie wojska federalne wszystkich rodzajów broni. Minister obrony narodowej wydał rozkaz 3 eskadrom, by na całym terytorium stanu rozrzuciły odbitkę mowy prezydenta Cardenas. Jak obliczają ponad 20 tysięczna armia zgromadzona została na terenie stanu. Miejscowości, w których gromadzą się „Cedilliści” są systematycznie otaczane przez oddziały rządowe. Prezydent Cardenas aż do czasu całkowitego przywrócenia zupełnego spokoju pozostanie w San Luis. Krążą pogłoski, że gen. Cedillo opuścił swą haciendę de Las Palomas i schronił się w górach wraz z kilkuset swymi zwolennikami.

Statut narodowościowy w Czechosłowacji

Komitet polityczny ministrów Czechosłowacji wykończył we wtorek wieczorem statut narodowościowy, z wyjątkiem kilku drobnych szczegółów.

Szkielec tego statutu był już dawno gotowy, a nawet pokazano go przedstawicielom Anglii i Francji podczas ich interwencji u czechosłowackiego ministra spraw Zagranicznych.

Premier Hodža ma w ciągu najbliższych dni przyjąć dyplomatycznych przedstawicieli Niemiec, Polski i Węgier, z którymi omówi sprawę rozwiązania zagadnienia mniejszości narodowych w ramach opracowanego statutu.

Ponadto odbędzie premier Hodža konferencję z Konradem Henleinem i tow. Jacksem, przewodcą niemieckich socjalistów.

Ministerium zaopatrzenia powstanie w Anglii

Po przeprowadzonej ostatnio rekonstrukcji gabinetu angielskiego w kołach politycznych mówi się obecnie o zamierzonym utworzeniu ministerium zaopatrzenia. Zadaniem tego resortu byłoby przyspieszenie dobrożenia przez odpowiednie zużytkowanie wszy-

stkich sił ludzkich i sprzętu. Przede wszystkim chodzi o reorganizację przemysłu pracującego na potrzeby lotnictwa. Poza tym ministerium zaopatrzenia opracowało plan przystosowania przemysłu do potrzeb armii.

Statek wojenny zatonął

Z Santiago de Chili donoszą, że u wybrzeży wyspy Chiloe zatonął wojenny statek pomocniczy marynarki chilijskiej „Foca”. Z 20 członków załogi 18 poniosło śmierć. Przyczyny katastrofy nie zostały wyjaśnione.

Rząd p. Chamberlaina jest zadowolony ze swej spótki z Mussolinim

Na posiedzeniu Izby Gmin przemawiał w zastępstwie premiera Chamberlaina, który z powodu niedyspozycji był nieobecny, kanclerz skarbu sir John Simon. Odpowiadając interpelantom sir John Simon podkreślił, że Anglia uznając podbój Abisynii przez Włochy, posłała jedynie za przykładem większości członków Ligi Narodów. Porozumienie włosko - angielskie stworzyło — zdaniem p. Simona — bardzo pomyślną sytuację międzynarodową i przyczyniło się do wzmocnienia pokoju międzynarodowego.

Przechodząc do omówienia interesów włoskich w Hiszpanii, sir John Simon zaznaczył, że sytuacja nie uległa zmianie. Informacje posiadane przez Rząd angielski nie wskazują, jakoby Włochy wysłały nowe posiłki gen. Franco. Kanclerz skarbu stwierdził również, że w wyniku paktu angielsko - włoskiego Włochy wycofały znaczną część swych wojsk z Libii i zaprzestały audycji propa-

gandowych przeciwko Anglii, nadawanych przez rozgłośnie w Bari dla ludności krajów muzułmańskich.

Król włoski w Libii

Król Wiktor Emanuel odjechał wczoraj pociągiem dworskim do Syrakuz, skąd odjeżdża do Libii. W ciągu 11 dni pobytu w Libii król weźmie udział w wielkich manewrach wojskowych we wschodniej części kraju.

Jaką będziemy mieli dziś pogodę?

Pogoda o zachmurzeniu dużym ze skłonnością do burz i przelotnych deszczów. Ochłodzenie, postępujące od zachodu kr... Umiarkowane wiatry z kierunków zmiennych. Przejrzystość powietrza dobra.

Deklaracja Daladiera o sytuacji międzynarodowej Francji

W deklaracji dla prasy premier Daladier zdementował kategorycznie alarmujące pogłoski na temat sytuacji międzynarodowej, które szerzone od kilku dni przede wszystkim w kołach giełdowych, spowodowały silną zniżkę kursu. Premier uczynił wyraźną aluzję do pogłosek mówiących o niemieckiej oraz do sensacyjnej notatki prawnicowego dziennika „Epoque” na temat presji, jakiej Sowiety miały rzekomo wywierać na Rząd w celu uzyskania poparcia dla Hiszpanii. („Epoque” pisała, że ambasador sowiecki w Paryżu Suric zażądał miał 2 tygodnie temu od Quai d'Orsay, by Francja zezwoliła na tranzyt sowieckiego materiału do Hiszpanii, grożąc że w prze-

ciwnym razie Sowiety zmienią politykę zagraniczną i będą szukać zbliżenia z Niemcami).

W deklaracji swojej premier Daladier podniósł znaczenie porozumienia francusko - angielskiego oświadczając, że Francja gotowa jest zbliżyć się do każdego innego narodu pod warunkiem, że powzięte jednocześnie decyzje posiadać będą charakter lojalny i wzajemny. „Bez względu na okoliczność, że Francja jest zdolna zapewnić własnymi siłami nietykalność swych granic i granic swego imperium oraz ustrzec się przed każdą próbą gwałtu przeciw niezawisłości swego ustroju i nienaruszalności terytorium. (A.T.E.)

Na frontach Hiszpanii

Ataki wojsk republikańskich

Komunikat Min. Obrony Hiszpanii donosi: Front wschodni — na odcinku wysokich Pirenejów odparliśmy natarcia nieprzyjaciela na wysunięte placówki Escalona i Puyerego. Odebraliśmy utracony szczyt Mediodia. Ataki nieprzyjaciela na Babent i Las Planas odparliśmy. Armia Lewantu — w okręgu Cedrillas nieprzyjacieli nacierają na nasze stanowiska bezsku-

tecznie. W czasie akcji utraciliśmy a następnie odebraliśmy szczyt Pennaroya. Lotnictwo nasze bombardowało lotnisko Caude. W czasie walk straciliśmy dwa samoloty — nieprzyjacieli zaś 7.

Wczoraj lotnictwo gen. Franco bombardowało gwałtownie miasto Castellon. W czasie bombardowania zniszczono 50 domów. Jest dużo zabitych i rannych.

Neutralność Szwajcarii

Cała prasa szwajcarska wyraża zadowolenie z powodu pomyślnego dla Szwajcarii zakończenia sprawy powrotu Szwajcarii do

całkowitej neutralności, omawianej na ostatniej sesji Rady Ligi Narodów.

Najście henleinowców na miasteczko „Niemcy idą!..”

Alarm przeciwlotniczy postawił na nogi policję

Czeskie biuro prasowe poda-
je:

Członkowie niemieckiego sto-
warzyszenia gimnastycznego
„Turnverein” z Trebenic (Cze-
chy północne) i okolicy, wraca-
jąc we środę o g. 22 na rowe-
rach z wycieczki, przybyli na
plac w Trebenicach, gdzie zna-
dowało się ok. 100 Czechów.
Rozległy się z różnych stron
wrocie okrzyki i nastąpiła bój-
ka pomiędzy Czechami a Niem-
cami, której kres położyło 4
policjantów miejscowych i 2-ch
żandarmerów.

Sportowcy niemieccy roz-
preszyli się, lecz około 100, w

Święcą rocznicę wielkiej rzezi...

Dzień 24 maja — rocznica przy-
stąpienia Włoch do koalicji i wy-
powiedzenia wojny Austro - We-
grom — jest uroczyscie obchodzo-
ny w całym kraju. Rozkaz dzienny
wydany do członków stronnictwa
faszystowskiego podkreśla, że dzień
24 maja 1915 roku, „jest datą prze-
łomową, ponieważ stanowi począ-
tek rewolucji narodowej, skierowa-
nej przeciwko dawnym stronnict-
wom politycznym i otwiera drogę
nowym losom Włoch”.

Kłeska pożarów

220 domów w ogniu

18 b. m. na terenie wojewódz-
twa białostockiego wydarzyły się
dwa duże pożary.

W osadzie Orla pow. bielskiego
powstał pożar, który przy silnym
wietrze w szybkim tempie objął
100 domów mieszkalnych, oraz
stojące przy nich zabudowania
gospodarskie, poza tym 3 bóżnice,
z których jedną zabytkową. Ogień
został zlokalizowany z wielkimi
trudnościami dopiero po 3 i pół
godzinach. Podczas akcji ratunko-
wej została ciężko poparzona je-
dna kobieta. Kilka osób odniosło
lekkie poparzenia ciała.

O godz. 22 we wsi Mogilowce
w pow. wołkowyskim spłonęło 90
budynków oraz żywy i martwy in-
wentarz. Straty wynoszą sto kil-
kadziesiąt tysięcy złotych. W cza-
sie akcji ratunkowej spaliła się
jedna kobieta, jeden mężczyzna
doznał ciężkich poparzeń.

18 b. m. po południu z nieusta-
lonych dotychczas przyczyn wy-
buchł pożar w lesie gromadzkim
wsi Nowosiółki, pow. słonimskie-
go. Wskutek silnego wiatru ogień
przerzucił się na zabudowania
mieszkańców wsi Nowosiółki, od-
ległej o pół kilometra od lasu.
Dzięki akcji ratunkowej pożar
udało się zlokalizować.

Jeden z mieszkańców wsi, ko-
rzystając z ogólnego zamieszania,
podpalil swój stary zniszczony
dom. Natychmiast ogień rozsze-
rzył się na całą wieś. Spaliło się
około 30 gospodarstw. Straty się-
gają 100 tys. złotych. W akcji ra-
tunkowej brała udział miejscowa
kuchnia i okoliczne straże pożar-
ne. Podpalacza aresztowano.

Powiat piotrkowski nawiedzony
został wielką klęską pożarów. Pa-
rę dni temu spłonęło 20 zagród
wraz z zabudowaniami gospodar-
skimi i inwentarzem żywym i mar-
twym: we wsi Kamienna, 60 rodzin
pozostało bez dachu nad głową.

Wczoraj stanęła znowu w pło-
mieniach wieś Aleksandrów pod
Piotrkowem, gdzie wybuchł ogień
w zagrodzie Adolfa Kneszera.
Wiatr przerzucił ogień na 4 są-
siednie zagrody, które również
spłonęły doszczętnie. W czasie
pożaru uległ poważnym poparze-
niom Adolf Kneszer. Jest to czwar-
ty pożar w ciągu ostatnich kilku
dni na terenie powiatu piotrkow-
skiego. Straty spowodowane po-
żarami, sięgają sumy ćwierć mi-
lionu zł. Władze państwowe, ze
starostą powiatowym na czele, za-

czym większość w mundurach
partii Henleina, zgromadziła
się w Cizkoricach i skierowali
się ponownie do Trebenic z
pałkami w rękach.

Jeden z mieszkańców Trebe-
nic uruchomił syrenę przeciw-
lotniczą, gdyż otrzymano wia-
domość, że Niemcy idą na Tre-
benice. Śledztwo ustaliło, że
mieszkaniec ów zrobił to sa-
mowolnie bez rozkazu burmi-
stra.

Syrena, słyszana w promie-
niu 6 km zaalarmowała władze
w Litomiercach, które wysła-
ły do Trebenic posiłki policyj-
ne.

Dowiedziawszy się o tych za-
rządzeniach, Niemcy zawrócili
natychmiast z drogi, rozdzieli-
li się i wrócili do siebie tak szyb-
ko, że posiłki mogły tylko
stwierdzić podniecenie ludno-
ści i że cała sprawa była już
zlikwidowana.

Pod Trebenicami 2 sportow-
cy na samochodach obrzucili
kamieniami Czechów, z któ-
rych jednego musiano prze-
wieźć do szpitala w Lounach
na operację, a drugi ma rany
na twarzy i wybite zęby.
Stwierdzono również, że dr.
Kranz opatrzył 2 sportowców,
ranionych podczas bójki na pla-
cu w Trebenicach.

Policja państwowa aresztowa-
ła 2 członków tzw. służby
łączności partii Henleina, któ-
rzy jechali na motocyklach do
Lososic w celu zmobilizowania
członków partii Niemców su-
deckich do marszu na Trebe-
nice.

Sprawa ta jest przedmiotem
dochodzenia.

Uchwały Rady Naczelnej „Międzynarodówki Zawodowej”

Rada Naczelna Międzynarodo-
wej Federacji Związków Zawodo-
wych, uchwaliła 16 głosami prze-
ciwko 4, wniosek większości, wy-
wołujący do odrzucenia warunków,
od których sowieckie związki za-
wodowe uzależniły swe przystą-
pienie do Międzynarodówki.

Następnie Rada Naczelna Mię-
dzynarodowej Federacji Związków

Pod miastem Suczou to-
czą się gwałtowne walki wręcz.
Tylne strażnice chińskie stawiają
zacięty opór. Aby osłonić odwrot
głównych sił. Korespondenci wo-
jenni pism donoszą, że zwycię-
stwo przez Japończyków wzięto-
jczy kolejowej Suczou, która w cią-
gu trzech miesięcy była celem
operacyjnym ich działań, jest fak-
tem dokonany.

Dowództwo wojsk japońskich

dąży do zniszczenia doborowych
wojsk marszałka Czung-Kaj-Szeka.
Cel ten, jak dotychczas nie został
jeszcze osiągnięty. Dowództwo
wojsk chińskich zdołało przerzu-
cić część doborowych jednostek
poza zasięg ataków japońskich w
kierunku zachodnim. Pod Suczou
pozostały wojska, ściągające z
prowincji, których wartość bojo-
wa jest niezbyt wielka.

Należy podkreślić, że komunika-
ty wojenne chińskie i japońskie
zawierają szereg sprzeczności. Ko-
munikaty japońskie podkreślają
znaczenie zdobycia Suczou.

Komunikaty chińskie wskazują,
że zdobycie Suczou nie rozstrzy-
ga o losach kampanii i że naj-
większe znaczenie posiadają dzia-
łania na skrzydle lewym w okręgu,

sąsiadującym z Szantungiem i w
Honn. W Lifeng znaczne siły chiń-
skie zagrażają flance japońskiej.

Koła obserwatorów neutralnych
wyrażają opinię, że jest rzeczą ma-
łoprawdopodobną, aby Japończy-
cy mogli rozpocząć operację, za-
krojoną na większą skalę przeciw-
ko Hankan, ponieważ pod Suczou
zostały rozbite tylko stosunkowo
nieliczne siły chińskie, a gros
wojsk Czung-Kaj-Szeka znajduje
się na zachodniej granicy Szan-
tungu, gdzie toczą się gwałtowne
walki.

Jeden z dowódców chińskich
Li-Pi-Fan poległ na czele swych
wojsk w bitwie pod Hotsch.
Wszystkie ataki wojsk japońskich
zostały odparte.

Przewódca węgierskich hitlerowców przyznaje że jego partia jest obcą agenturą

Przewódca węgierskich naro-
dowych „socjalistów” Franciszek
Szalasi zamieszcza w „Kie Ujsag”
list, w którym komunikuje, że re-
zygnuje ze wszystkich godności w
stronnictwie i wycofuje się z dzia-
łalności politycznej.

Krok swój Szalasi motywuje
tym, że głoszone przez niego zasa-
dy zostały źle zrozumiane, wsku-
tek czego związany z jego nazwi-
skiem ruch doprowadził do wyto-
żenia się poważnej sytuacji.

„Czerwony kur” w podstołecznych osiedlach

We wsi Zerzeń, gm. Zagózdź,
w domu mieszkalnym Józefy Pirug,
mieszkałki tej wsi, od rozpalonej
rury komina powstał pożar. Ogień
szybko przeniósł się na krytą sło-
ma strzechę i na inne drewniane
budynki gospodarskie.

Mieszkańcy wsi rzucili się na ra-
tunek, jednak nic nie zdołano oca-
lić. Przybyła ochotnicza straż po-
żarna ograniczyła się tylko do nie
dopuszczenia przeniesienia się og-
nia na sąsiednie gospodarstwa.

W Pastelniku, gm. Marki, w dre-
wnianym domu mieszkalnym, na-

leżącym do Abrama Fajnberga,
zam. w Warszawie, przy ul. Gra-
nicznej nr. 2, powstał pożar. Ogień
szybko zaczął się rozprzestrzeniać
i wkrótce przeniósł się na sąsiedni
budynek, należący do Stanisława
Myśliwca, mieszkańca Pastelnika.

Dzięki energicznej akcji przyby-
łych straży pożarnych, dom Myśli-
wca częściowo zdołano uratować
budynek Fajnberga zaś i szopa sta-
jąca przy nim spłonęły całkowicie.
Przyczyną pożaru było wadliwe ur-
ządzenie paleniska w kominie.

Policja prowadzi dochodzenie.

Pod Suczou i koło Szantung

Chińczycy wcale nie są rozgromieni

Gen. Miaja na czele wojsk walczących poza Katalonią

Dziennik urzędowy Min. Obrony
Narodowej, ogłasza nominację ge-
nerała Miaja na stanowisko do-
wódcy armii, operujących poza Ka-
talią. Pułkownik kawalerii Segis-
mundo Casado obejmuje po gen.
Miaja dowództwo armii centrum.

Ten sam numer dziennika urzę-
dowego ogłasza, że generałowie
Asensio Martinez Monle i Martinez
Cabrera, którzy postawieni byli w
stan oskarżenia, jako odpowie-
dzialni za klęskę pod Malagą, zo-
stali uniewinnieni.

Czy Negus zostanie wasalem Mussoliniego?

Wobec pogłosek, które rozeszły
się w czasie ostatniego posiedze-
nia Izby Lordów, jakoby rząd wlo-
ski zapraszał b. cesarza Abisynii
do powrotu do jego ojczyzny, ce-
lem objęcia zarządu jakiejś prow-
incji, kancelaria Haile Selassie'go
wydała następujące oświadczenie:

„Cesarz nie otrzymał żadnej pro-
pozycji o charakterze zapraszają-
cym go do powrotu do jego oj-
czyzny. Określił on zresztą dwu-
krotnie w Lidze Narodów poglądy
swe na tę sprawę, ostatnio przed
tygodniem”.

Oświadczenie to komentowane
jest w Londynie w ten sposób, że
na wypadek wysunięcia jakiejś

propozycji ze strony Rządu włoskie-
go, idącej w kierunku zezwolenia
mu na powrót jego do Abisynii,
Haile Selassie by taką propozycję
przyjął i powrócił by w charakte-
rze lojalnego wasala króla Wikto-
ra Emanuela III.

Wojna hiszpańska w... Norwegii

Do portu norweskiego Tromso
przybyli przed paru dniami 2
starki hiszpańskie, ponieważ jed-
nak jeden z nich należy do gen.
Franco, a drugi do Rządu Hisz-
panii, starki te nastrożają dużo
kłopotu nie tylko policji portow-
wej, ale i wszystkim mieszkań-
com, którzy są niepokojeni bez-
ustannymi walkami obu załóg.

Prezydent San Domingo

TRUJILLO (San Domingo). Pre-
zydentem republiki San Domingo
został obrany Peynado, zaś wice-
prezydentem Troncoso de la Con-
cha. Obaj kandydowali z ramienia
partii republikańskiej.

Śmierć gazowa szczyrzy zęby...

Praska dyrekcja policji wydała
zarządzenie, że każda rodzina mu-
si zakupić do 30 czerwca b. r. jed-
ną, do 31 lipca drugą i do 31 paź-
dziernika trzecią (zależnie od ilo-
ści członków rodziny) maskę ga-
zową. Cenę masek ustalono na 83
korony.

Rada Naczelna Obozu Zjednoczenia Narodowego

W czwartek odbyło się w Warsza-
wie pierwsze posiedzenie plenarne
Rady Naczelnej „Ozonu”, poprze-
dzone uroczystym nabożeństwem
w kościele św. Aleksandra na Pla-
cu Trzech Krzyży. Po nabożeń-
stwie członkowie Rady Naczelnej
udali się do Belwederu, by złożyć
hołd pamięci Józefa Piłsudskiego.
GEN. SŁAWOJ - SKŁADKOWSKI.

Na posiedzenie Rady „Ozonu” —
już na posiedzenie ściśle organiza-
cyjne — przybył p. prezes Rady
Ministrów gen. Sławoj - Składkow-
ski, co wywołało, jak informuje
P. A. T.,

„wśród zebranych członków Rady
Naczelnej entuzjazm”.

P. gen. St. Skwarczyński powitał
serdecznie p. premiera gen. Sła-
woja - Składkowskiego.

PREZYDIUM.

Do Prezydium Rady powołano
bez sprzeciwu p. gen. A. Galicę,
gen. R. Góreckiego, prezesa BGK,
dyr. T. Katelbacha, sen. St. Kudel-
ską, Zdz. Lechnickiego, płk. red. B.
Miedzińskiego, b. premiera L. Skul-
skiego, prez. Warszawy St. Star-
czyńskiego, b. „wyzwoleńca” Bł.
Stolarskiego, ks. A. Wójcickiego,
Z. Wójciewskiego.

Nie wiemy, czy to jest Prezy-
dium akurat „naprawiać”. Pra-
sa konserwatywna będzie wiedzia-
ła lepiej. Uderza nazwisko p. Skul-
skiego; ten człowiek poblił, zdaje
się, rekord co do ilości stronnictw
i ugrupowań, do których należał w
Polsce Niepodległej... Jego rzecz.
Każdy ma swoje obyczaje...

MOWA P. GEN. SKWARCZYŃ-
SKIEGO.

Szef „Ozonu” p. gen. St. Skwar-
czyński wygłosił dłuższe przemówie-
nie. Podkreślił trzy momenty:

1) że stoi niezachwianie na

gruncie deklaracji p. płk. Koca;
2) że bierze na siebie pełną od-
powiedzialność za wszelkie zarzą-
dzenia organizacyjne i personalne
wewnątrz „Ozonu”, odrzucając
kategorycznie pogłoski czy raczej
insynuacje pewnej części prasy, ja-
koby ktoś na niego specjalnie
„wpływał” i t. p.; chodziło pro-
sto o dyscyplinę organizacyjną;

3) że trzeba oderwać się od i-
deji i pojęć XIX stulecia, bo zwycię-
ża idea konsolidacji narodu; po-
dział na „lewicę” i „prawicę” nie
odpowiada już życiu nowoczesnemu.

Te socjologiczne - historyczne -
filozoficzne poglądy i wywody p.
gen. Skwarczyńskiego były sformu-
łowane dość ogólnikowo. Nastą-
pią zapewne wyjaśnienia i precy-
zowania.

Po przerwie obiadowej Rada Na-
czelna OZN. wznowiła swoje obra-

dy, na początku których ukonsty-
tuowały się cztery komisje zagad-
nieniowe: inwestycyjna, oświato-
wa, narodowościowa i rolna.

„HERBATKA”

O godz. 18-ej w salonach Ofi-
cerskiego Yacht-Clubu odbyła się
herbatka towarzyska dla członków
Rady Naczelnej, na którą przybył
marszałek Edward Śmigły-Rydz.
W herbatce wziął również udział
premier, gen. Felicjan Sławoj Skład-
kowski.

Naczelnego wodza przywitał
szef Obozu, gen. St. Skwarczyński.
Z kolei zabrał głos w odpowie-
dzi marszałek Edward Śmigły-
Rydz.

Przemówienie to omawiamy
osobno.

Następnie szef biura studiów i
planowania wiceminister J. Piasec-
ki, wygłosił referat o gospodarce
planowej.

Za przykładem hitlerowców

Dzienniki węgierskie podają
bliższe informacje, dotyczące pro-
jektu nowego Rządu premiera Im-
redy wprowadzenia służby pracy
obowiązkowej. Służba ta będzie o-
bowiązywała absolwentów wszyst-
kich szkół średnich, którzy osią-
gnęli 18 rok życia i trwać będzie

3 miesiące. Podczas robót mło-
dzie będzie przebywała w spe-
cjalnych obozach pracy i użyta
będzie przy pracach ziemnych,
budowie dróg, kanałów oraz ni-
welacjach terenów. Przy wstąpi-
niu na wyższe studia absolwenci
obowiązani będą przedłożyć świa-
dectwo z odbycia pracy. Również
urzędnicy państwowi przyjmowani
w przyszłości do urzędów będą mu-
sieli legitymować się podobnym
świadectwem.

Robotnicy popierają swoje pismo

Zagadnienie

„ewolucji systemu“

W czwartek, podczas spotkania towarzyskiego członków Rady Naczelnej Obozu Zjednoczenia Narodowego p. marsz. Edward Śmigły-Rydz wygłosił do nich krótkie przemówienie. Przemówienie to zawiera dwa twierdzenia o znaczeniu ścisłym i określonym.

1) P. marsz. Śmigły-Rydz podchodzi do zagadnienia konsolidacji narodu z punktu widzenia obronności Państwa i z punktu widzenia własnej odpowiedzialności, jako Naczelnego Wodza: „nie jest dla mnie rzeczą obojętną, czy społeczeństwo żyje pod hasłem skoordynowanego wysiłku harmonijnej współpracy, czy też pod sztandarem wiecznej i niekończącej się niezgody i gderliwego pleniactwa“.

To zupełnie słuszne zasadniczo stanowisko (dla Naczelnego Wodza nie może być, oczywiście, rzeczą obojętną, „jak naród nasz żyje w czasie pokoju“) p. marsz. Śmigły-Rydz skonkretyzował niejako w Obozie Zjednoczenia Narodowego: „ideologia i cele Obozu Zjednoczenia Narodowego według mego rozumienia żołnierskiego i obywatelskiego są dobre, są słuszne, są zbawienne, są według mego rozumienia konieczne dla Polski“.

2) Twierdzenie drugie p. marsz. Śmigły-Rydz odnosi się, jak sądzić wolno, do t. zw. dywersyj, zaszłych ostatnio na terenie „Ozonu“. Nie będę przytaczał całego sformułowania, raczej delikatnego, niż ostrego; sens jego jest taki, że znane posunięcia gen. Skwarczyńskiego co do Związku Młodej Polski p. Rutkowskiego, co do „Jutra Pracy“, co do konserwatystów spotkały się z aprobatą ze strony Naczelnego Wodza.

Mamy tedy na tym odcinku sytuację wyjaśnioną.

Pozwolę sobie teraz powrócić do tego, o czym pisałem wczoraj, — do artykułu „Gazety Polskiej“ o „niesprawdzonych prorocztwach“.

Autor („osoba, nie pochodząca z kół legionowo-peowiaczkich“) zaaplikował nam przede wszystkim prorocztwo Kassandra, że

„Oddanie (przez system — przyp. mój) władzy w dzisiejszych warunkach byłoby równoznaczne z porzuceniem okrętu na pełnym morzu...“.

Spróbowałem wczoraj przypomnieć na szereg przykładów, znanych z podręczników historii dla szkół średnich, że tak samo mniej więcej myślały o sobie — zawsze i wszędzie —

wszelkie systemy rządzenia. Tak „tragicznie“ nie wyglądało to jednak w praktyce.

Autor z „Gazety Polskiej“ zapewnił nas natomiast: „Regime polityczny w Polsce będzie niewątpliwie podlegał ewolucji, gdyż jest to cecha żywego organizmu. Taką ewolucją było np. przejście od koncepcji Bloku Bezpартyjnego do Obozu Zjednoczenia Narodowego“.

I uzupełnia swoje wywody wskazówką: „Jedynie realną rzeczą jest dzisiaj żądanie ewolucji systemu. Na tej tylko płaszczyźnie może być prowadzona poważna i owocna dyskusja...“.

Przykład, wybrany przez p. autora z „Gazety Polskiej“, nie należy do przykładów fortunnych. Bo „ewolucja“ od koncepcji B.B.W.R. do koncepcji „Ozonu“ przypomina mistrzowski skok konika polnego, — nie to w każdym bądź razie, co przywykliśmy nazywać ewolucją, czyli, mówiąc po polsku, — stopniowym rozwojem. Ale mniejsza o to. Stoimy — mimo wszystko — wobec „propozycji“ ewolucji systemu. Zastrzegam się z naciskiem, że słowa: „propozycja“ nie używam, broń Panie Boże, w sensie słowa: „oferta“.

Otóż tu właśnie tkwi różnica między nami najbardziej istotna, najbardziej głęboka.

Ewolucja systemu? Bardzo pięknie. W jakim kierunku? Boć każda ewolucja musi mieć jakiś kierunek. Fizyka nie uznaje „dumnej“ tezy:

„Ant na prawo, ant na lewo, ant pośrodku“.

Autor z „Gazety Polskiej“ nie powiedział, w jakim kierunku system powinien dokonywać swojej ewolucji.

Nie chciał także zrozumieć, że zagadnienie leży w innej płaszczyźnie.

Chodzi o to, że POTRZEBY POLSKI, jej potrzeby gospodarcze, polityczne, ustrojowe, kulturalne, społeczne, jej potrzeby obronne

PRZEROSŁY MIARĘ SYSTEMU,

jako takiego. System „nie chwytają“ zakresu możliwości i zakresu konieczności. Łańcuch, zakrojony na sto kilogramów ciężaru, nie może dźwigać 1.000 kilogramów ciężaru. Tu jest problem. Nie pomoże na niego żadna „ewolucja“ w żadnym kierunku:

PRAWDZIWE ŻYCIE POLSKIE NIE MIEŚCI SIĘ W RAMACH SYSTEMU.

Czy można „obciąć“ życie polskie do granicy ram systemu? Oczywiście, nie można!

Więc jakaż jest droga? Jest droga jedna:

WYJŚĆ POZA RAMY SYSTEMU,

t. zn. zlikwidować system bez wstrząsów i bez narażenia na szwank obronności Rzeczypospolitej drogą legalną i uczciwą — drogą swobodnych, rybołowych, powszechnych wyborów do Sejmu nowego.

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Ziemia hiszpańska w rękach ludności pracującej

Ziemia w republice hiszpańskiej jest bardzo urodzajna. Gdyby chłop hiszpański miał dostateczne środki na zaprowadzenie nowoczesnej i racjonalnej gospodarki, kraj ten byłby kwitującym rajem. Klasy, które przed republiką rządzą Hiszpanią, utrzymywały celowo lud w nędzy, by tym łatwiej zapewnić sobie większe korzyści.

Hiszpania liczy 22 miliony hektarów ziemi użytkowej która przed powstaniem republiki była w następujący sposób podzielona:

9.618.400 hektarów znajdowało się w rękach 50 tys. właścicieli, z pośród których 75 osób miało 1.125.058 ha.

A jak był opłacany robotnik rolny, który pracował od wschodu do zachodu słońca? W Salamance otrzymywał 1.50 pesety dziennie, w Estramadurze — 2.25, w innych częściach kraju 2.50 pes. W tych warunkach robotnik rolny na urodzajnej ziemi hiszpańskiej prowadził najędźniejszy żywot, jaki można sobie wyobrazić.

Republika usunęła tę niesprawiedliwość, przeprowadzając na wielką skalę obliczoną reformę rolną. Od lipca 1936 r. rozparcelowano 4 miliony hektarów ziemi pomiędzy półtora miliona chłopów, którzy uprawiają tę ziemię bądź indywidualnie, bądź kolektywnie, stosownie do własnego uznania. Republika poszła jednak jeszcze dalej. Niedostatek, że rozparcelowano ziemię, trzeba było wynędźniałym chłopom stworzyć możliwości zapotrzenia się w niezbędne maszyny, narzędzia, nawozy i t. p. W tym celu Instytut Reformy Rolnej udzielił chłopom kredytów na 110.046.876 pes., a ponadto rozdzielił pomiędzy chłopów 117.600 ton nawozów i 5198 ton nasion siewnych.

Ponadto Rząd republikański zasiłk kredytami kooperatywy rolne, związki rolników i t. p. organizacje rolnicze.

Wyniki nie dały długo na siebie czekać. W roku 1937 obsiano pszenicą o 89.937 ha więcej, aniżeli w roku poprzednim. Podobny wzrost produkcji daje się zauważyć także przy innych produktach rolnych. Chłop hiszpański rozumiał i ocenił, co uczyniła dla niego republika. Pracuje on dziś więcej i intensywniej.

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY J. ZAWODNIKA

WARSZAWA, LESZNO 25. Tel. 1.96-14. Rok założenia 1910
Wykonywa: Aparaty lecznicze (system Hessinga), ręce i nogi sztuczne, gorszy prostujące, bandaże rapturowe, pasy brzuszne i t. p. Specjalny oddział obuwia ortopedycznego. Wszystko wykonywa się według ostatnich wymagań ortopedii chirurgicznej. 277

Dzieci robotnicze muszą jechać na wieś

Zbliża się lato. Dzieci robotnicze gnębione, nędzą i bezrobociem, niedożywione, mieszkające w dusznych i ciasnych izbach — muszą dla poratowania zdrowia jechać na wieś. Nie mają na to pieniędzy. Brak ich odczuwają organizacje robotnicze. Trzeba pomóc dzieciom naszym. Dlatego też roz poczynamy

ŁAŃCUCH PRASOWY NA LETNIE OBOZY HARCERZY T. U. R.
Tow. Stanisław Dubois wpłaca 3 zł. i wzywa Alfreda Krygera, Ludwika Cohna, Stanisława Garlińskiego i ob. Stefana Korbońskiego.

Natafia Kania wpłaca 3 zł. i wzywa: Stanisława Benka, prof. Szymańskiego, Mieczysława Niedziałkowskiego i Franciszka Białasa.

Piękne za nadobne

Anglia wysłała swoich przestępców do Kanady wobec tego Kanada kieruje swoich przestępców do Anglii

Przez szereg lat Kanadyjczycy żywo byli dotknięci, czytając w prasie angielskiej o wyrokach, w których sędziowie skazywali złoczyńców na pewne kary, z tym, że aby ich uniknąć, mogli wyjechać do Kanady. Obecnie sędziowie Kanady odpłacają się pięknym za nadobne. Ostatnio np. sędziowie w

Montrealu wydali wyroki z tym, że wykonanie ich zostało odłożone na kilka miesięcy, co pozwoli skazanym załatwić formalności i wyjechać do Anglii, w celu „zaciągnięcia się do marynarki królewskiej“. Powód odłożenia wykonania kary został podany do wiadomości skazanych i ogłoszono go w prasie.

Kapitan porzucił swój statek ponieważ zakochał się w pasażerce

Jak donosi „Berliner Tageblatt“ przed urzędem morskim w Lubee odbywa się rozprawa karna przeciwko kapitanowi statku „Holsten“ kursującego na linii Lubeka — Oslo. Kapitan Lange zdezertował ze statku, zakochawszy się

w jednej z pasażerek, znajdujących się na statku, którego był do wódca. Proces ten budzi wielkie zaciekawienie, gdyż jest to oddawna nie notowany w kronikach morskich wypadek dezercji oficera marynarki w czasie pełnienia służby.

MOWY W OZON-IE.

Powszechne zainteresowanie wzbudził przebieg obrad rady naczelnej OZON-u. P. Marszałek Rydz - Śmigły silnie podkreślił swój optymizm w sprawie zjednoczenia narodowego i potępił „wolność nie okiełznaną porządkiem“. A szef OZON-u, gen. Skwarczyński dojrzał trudności zjednoczenia w przeżytkach XIX wieku. „Dziś świat cały poszukuje innych form życia państwowego“, — mówił generał Skwarczyński.

Bardzo z tego wszystkiego ucieszyła się „ozonowa“ prasa, zwłaszcza organ „kierowanej demokracji“ „Kurier Poranny“. Pisze tak,

wybiegając — ile się tylko da — naprzód i starając się interpretować po swojemu:

„Wiemy, że nie ma ani dwu, ani trzech, ani więcej zjednoczeń, tylko jest jedno, jedyną zjednoczenie narodowe, jednolitą wolą kierowane i posiadające pełne poparcie moralnego autorytetu Naczelnego Wodza“.

W każdym razie brzmi to, co pisze „Kurier Poranny“, zgola inaczej, niż brzmiały katowickie wywody p. wicepremiera Kwiatkowskiego.

A dalej „Kurier Poranny“ wzdycha z ulgą, że szlak jest wyznaczony wyraźnie i „nieodwołalnie“. W ten sposób — powiada — zamilknie „pesymizm“ ludzi słabych w OZON-ie. A poza obrębem Zjednoczenia zostaną „TYLKO MALKONTENCI I DYWERSANCI“:

„Większość tych, którzy stanęli w szeregach, nie miała pod tym względem żadnych wątpliwości, ponieważ większość — wbrew pesymistom i niekiedy ludzi — posiada twardy kark i charakter. Ale ci, którzy się zachwiali chociaż na chwilę, wyprostują chyba równie swój grzbiet i pójdą, jak szli dotąd. W tyle pozostaną tylko dywersanci i malkontenci. Bo idea silnej, potężnej Polski musi zwyciężyć, choćby wbrew woli sprzyśniętego warcholstwa“.

Jak widać, „pesymistów“ było (a może jest?) dużo...

Tak, to brzmi zgola inaczej, niż odczyt katowicki. Jak więc uzgodnić jedno z drugim? Natomiast nie trudno skoordynować te wywody ze znanym artykułem „Gazety Polskiej“ z przed paru dni — o konieczności utrzymania władzy w Polsce w rękach ekipy „sanacyjnej“.

SPRAWA CZECHOSŁOWACJI.

Do opinii publicznej coraz bardziej się przesącza świadomość NIEBEZPIECZENSTWA DLA POLSKI — w związku z zabobnymi manewrami Hitlera w Czechosłowacji. Charakterystycznym jest głos klerykalnego „Głosu Narodu“.

„pytanie powszechne dziś i w Polsce i w Europie, jakim jest interes Polski i czy powinniśmy się zawnazem zabezpieczyć przed ewentualnością podzielenia północy państwa Czeskosłowacji? Optymiści twierdzą, że zwartość narodowa naszych kresów zachodnich zabezpiecza nas przed taką ewentualnością, skoro Hitler sięga tylko po ziemię niemiecką, a nie po cudze! Nie chcąc wcale być pesymistami, musimy być zdania, że troska o nasze bezpieczeństwo wymaga pogotowia wobec wszelkich ewentualności, pogotowia przez rozbudowę i własnych sił i sojuszu“.

Ale nawet „Warszawski Dziennik Narodowy“ pisze tak:

„Zniszczenie niezależności politycznej Czechosłowacji i naruszenie jej integralności terytorialnej byłoby dużym wzmocnieniem potęgi Rzeszy i wzmocnieniem jej stanowiska w Europie, co nie pozostawiaoby bez wpływu na naszą pozycję polityczną“.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. H. LEWIN
WENERYCZNE, PŁCIOWE I SKÓRNE
od 9 r. do 9 w., w niedz. do 2 pp.
Nietafia (Kroja Alberta) 12
w letnicy Nałewki 42 od 3 pp. do 9 w.

CIAZY

wczesne rozpoznanie oraz wszelkie inne analizy lekarskie wykonywa lekarz specjalista w „LECZNICZY LU DOWE“, UL. NOWOGRODZKA 34 (przy ul. Marszałkowskiej). Tel. 9-94-44. CAŁY DZIEŃ. 341

Dr. ŻURAKOWSKI

WENERYCZNE skórn. płciowe. Kobiety przyjmują lekarka Dr. A. RATAJ, CHMIELNA 25. 8 r. — 8 w. Niedz. do 1 GABINET ELEKTROŚWIATŁOLECZ. Diatermia, krótkie fale. d'ARSONVAL i inne. 341

Jak widać, nasze stanowisko polityczne (w stosunku do Rzeszy) zwycięża coraz bardziej. Naturalnie, endecka prasa półgębkiem ostrzega, a na cały głos wciąż atakuje Francję. Taką jest miara szczerości i konsekwencji.

„Oś“ DZIAŁA. PO MOWIE GENUENSKIEJ.

Bratni francuski „Populaire“ po mowie genueńskiej Mussoliniego, zwróconej przeciw Francji, jeszcze raz ostrzega przed polityką złudzeń. „Oś“ działa — powiada — z całą siłą.

Prasa niemiecka podkreśla, że „oś“ dzieli Europę na dwie części, od południa do północy, — na „wschodnią“ i „zachodnią“. To gadanie — powiada „Populaire“ — ma ten sens, że HEGEMONIA WŁOSKO - NIEMIECKA W EUROPIE ma za warunek „dezintegrację“ (podział) Europy i poważną scysję (zderzenie) poszczególnych części. Do tego właściwie zmierza „oś“. T. zw. „antykomunizm“ Rzymu i Berlina — powiada bratnie pismo — właśnie ma tylko ten sens: dąży do odsunięcia jednej części Europy (zachodniej), aby lepiej kontrolować i zdo bywać DRUGĄ CZĘŚĆ: wschodnią i środkową...

K. CZ.

Pociąg popularny do Druskiennik i Wilna na Zielone Świątki

Robotnicze Towarzystwo Turystyczne organizuje na Zielone Świątki 5 i 6 czerwca masowy pociąg popularny do Druskiennik i Wilna.

Koszt wycieczki, łącznie z noclegiem w Wilnie, wycieczką do Werek i zwiedzaniem miasta, lecz bez wyżywienia, wyniesie zł. 16.90.

Informacje i zapisy: Oddział R. T. T. „Zolibórz“, Warszawa, ul. Krasińskiego 10, tel. 12-79-61, codziennie od 17 do 19-eg.

Oddział R. T. T. „Śródmieście“, Warszawa 1, ul. Nowy Świat 88 (Zw. Drukarzy), tel. 2-43-42 codziennie od 10 do 18 i od 18 do 20-eg.

Tragiczny wybór

Małżeństwo Colan w Chicago stanęło przed tragicznym dylematem. Ich 6-tygodniowa córka ciężko zachorowała na ożyc i lekarz (ojciec dziecka sam jest lekarzem) orzekł, że życie dziecka można uratować tylko kosztem wzroku; dziecko po operacji pozostałoby niewidome przez całe życie.

Matka dziecka, a następnie także ojciec, postanowili, by dziecko raczej umarło, aniżeli było unieszczęśliwione na zawsze. Jednak ta decyzja spotkała się ze sprzeciwem w opinii, zwłaszcza duchowni różnych wyznań protestowali przeciw takiemu rozwiązaniu. Przez kilka dni miała mieszczka Helena Colan była przedmiotem dyskusji powszechnej w Chicago i nawet w całych Stanach Zjednoczonych.

Wreszcie wyłoniono „jury“, złożone z lekarzy i duchownych, którzy orzekli, by dziecko operować i pozostawić przy życiu.

Za zdradę tajemnicy wojskowej

W Londynie stała przed sądem wojskowym 51-letnia Szkotka Jessie Jordan oskarżona o zdradę tajemnicy wojskowej. Sąd skazał ją na 4 lata ciężkiego więzienia.

Jordan skopowała plany portu, mającego wielkie znaczenie dla sprawy obrony, i kopie te sprzedała pewnemu niemieckiemu agentowi za duże pieniądze.

Jessie Jordan wyżyła swego czasu zamąż za Niemca, który, powołany podczas wojny pod broń, zmarł wskutek odniesionej rany. Jessie Jordan zarówno podczas wojny, jak i po wojnie mieszkała w Niemczech.

DINOL-DONT rzeczywiście wyborowa pasta do ZĘBÓW

Bombardowanie ludności jest korzystne dla rasy — twierdzą hitlerowcy

Czasopismo hitlerowskie „Archiwum biologii i społeczeństwa rasowego“ w 30-ym swym tomie zawiera artykuł: „O korzyściach bombardowań powietrznych z punktu widzenia doboru rasowego i higieny społecznej“.

Autorem artykułu jest jeden z wyższych oficerów niemieckich.

Oto kilka złotych myśli tego nowoczesnego barbarzyńcy:

„Od bombardowania ucierpią najcięcej dzielnice gęsto zamieszkałe, gdzie gnieździ się ludność uboga, której nie powiodło się w życiu, wydziedziczeni i t. p. Społeczeństwo w ten sposób pomędzia się ich...“

Z drugiej strony wybuchy wielkich bomb waży 1 tony i więcej

oprócz śmierci wywołują nieuchronnie liczne wypadki obtłknięcia. Ludzie o słabych nerwach nie wytrzymają ustraszów podobnych. Tą drogą bombardowania pomogą nam wykryć neurastheników i usunąć ich z życia społecznego. A po wykryciu tych chorych, pozostanie tylko sterylizacja ich potomstwa i w ten sposób zapewni się dobór rasowy“.

Proste i jasne. Na nędzę i ubóstwo, na organizm wycieńczony nerwowo z powodu ciężkich warunków życia, albo na organizm delikatny i wrażliwy, nie wytrzymujący próby 1000 kilogramowej bomby, na wszystko to właśnie bomba jedynym lekarstwem!

Oto program społeczny, higieniczny i biologiczny hitleryzmu!

We wczesnych godzinach rannych

pismo nasze jest do nabycia wszędzie we wszystkich kioskach i miejscach sprzedaży

„Totalizujące“ fantasmagorie

Jeszcze o „kulturze kierowanej“

P. J. Hulewicz niedawno umieścił w „Kurierze Porannym“ artykuł o konieczności „organizowania“ kultury w Polsce. Wskazał na przykład Włoch faszystowskich, jako na rozwiązanie najszybsze.

Na ten artykuł odpowiedziałem kontr-artykułem (przedrukowanym w „Słowie“), w którym ostrzegaliśmy przed eksperymentami „organizowania“ kultury (kultury a nie oświaty!), bo wszelkie sztuczne „organizowanie“ kultury mniej więcej na faszystowski sposób jest jej biurokratyzowaniem, uzależnianiem, w końcu niszczeniem. Odstraszające przykłady — to ZSSR i „Trzecia Rzesza“.

Obecnie p. J. Hulewicz kolejno odpowiada na nasz artykuł w czwartkowym numerze „Kuriera Porannego“. Usiłuje podtrzymać swą tezę — ale już w nieco LAGODNIEJSZEJ formie. A więc jeśli chodzi o ten „najszybszy“ (wyraźnie było powiedziane!) przykład włoskiego faszystwu, p. J. Hulewicz obecnie gorzko się żali, że „zbagatelizowaliśmy“ jego zastrzeżenia, poczynione w stosunku do państw faszystowskich. Zastrzeżenia istotnie były: cytowaliśmy je lojalnie (p. Hulewicz to przyznał), ale zastrzeżenia *stabiutkie*. Teraz p. Hulewicz te zastrzeżenia WZMACNIA; powiada: jakkolwiek jest nasz stosunek do faszystwu, mamy przeciwko (a nawet obowiązki) „przypatrywać się (!) i oceniać ich (państw faszystowskich) osiągnięcia, jak i niepowodzenia (!)“. Ale to już zupełnie co innego. To całkiem inny „odcinek“! Co innego uważać, że rozwiązanie włoskie jest „najszybsze“, a co innego proponować „przypatrywanie się“ — ewentualnie „niepowodzeniom“. „Przypatrywać się“ będziemy chętnie zawsze, ale wskazywać na Włochy, jako na „najszybsze“ rozwiązanie „organizowania“ kultury — o nie! na to się nie zgadzamy. Zresztą p. Hulewicz teraz podkreśla, że sposób „organizowania“ (kultury) w Polsce trzeba oprzeć o „rdzeń i potrzebę naszego ducha narodowego“. Nie jasne; ale w każdym razie swe zastrzeżenia p. J. Hulewicz *popętlia*. To już coś.

Przechodzimy do sprawy drugiej. Gdy p. Hulewicz pisał o konieczności „organizowania kultury“ i zechwycał się Włochami, oczywiście myślał o organizowaniu Z GÓRY. A z góry — to znać przez państwo, a więc przez rząd. Tu właśnie tkwi *niebezpieczeństwo największe*. Urządowanie kultury? *upartyjnienie* kultury? może nawet jej *amonopartyjnienie*? Jest to oczywiście — *zarznięcie* kultury!...

Alte obecnie p. J. Hulewicz pochichu, nie postrzeżenie, niby nie — nagle zastępuje swą dawną koncepcję (zresztą na chwilę — dla polemiki) koncepcją *DOBROWOLNYCH KULTURALNYCH STOWARZYSZEŃ*, organizujących się z dołu. I pisze tak:

„Czy nasze IPS-y, Zachęty, Towarzystwa Sztuk Pięknych, Kola literackie, a instytucje muzyczne — nie są organizacją kultury? Czy satymy niszczyłyby się kulturę, gdyby usprawniło się jej organizację i tak się ją rozszerzyło, aby zorganizowany naród, a więc państwo, miało z tego pełny pożytek? Można zatem dyskutować jedynie nad sposobem zorganizowania kultury, ale nie można kwestionować samej zasady jej organizowania.“

„Mentlik“ niezwykły. Pomieszczenie celowe różnych rzeczy w tym celu, aby czytelnikowi trudniej było się zorientować i aby łatwiej było przykryć *odwrót*. Czy ktoś *kwestionował* takie formy „organizowania“ kultury, jak „IPS-y“ i „Zachęty“? Naturalnie nikt. To są *dobrowolne* zrzeszenia. Ale p. Hulewicz wyraźnie myślał i mówił o *PAŃSTWIE*, jako czynnika „organizującym“. Nawet w przytoczonym ustępie widać, że autor chce coś majstrować koło *dobrowolnych* zrzeszeń, je „rozszerzać“ i „*usprawniać*“ (wyobraźmy sobie!), żeby „państwo miało pożytek“.

Otóż są to rzeczy *RÓŻNE*:

dobrowolne zrzeszenia i — państwowe, biurokratyczne „usprawnianie“. Właśnie o to chodzi, by przy tym „usprawnianiu“ gdzieś nie zaginęła przypadkiem — właśnie kultura. Jak w „Hitlerii“ i „Stalinii“.

P. J. Hulewicz oskarża nierzadko podpisanego, że pomieszał kulturę z oświatą i uważa, że „organizowanie kultury przeszkadza organizowaniu oświaty“. Nie podobnego. Właśnie uważamy, że w dziedzinie oświaty państwo ma niezmiernie wiele do powiedzenia (szkoła), zaś w dziedzinie kultury twórczej — *bardzo niewiele*. Może naturalnie organizować fundusze i konkursy, ale jak najostrożniej, z największym udziałem czynnika społecznego, z zastrzeżeniem całkowitej wolności twórczej.

P. J. Hulewicz dziwi się, skąd marksista gorliwie broni twórczości indywidualnej i wolności kulturalnej — wszak marksizm jest za „upaństwowieniem“ wszystkiego! P. Hulewicz, jak widać, ma pojęcie o marksizmie bardzo dziwaczne! Wystarczy przykład:

jeden z najgłośniejszych programów markowskich „Linzi“ — program austriackich socjalistów z r. 1926 wyraźnie zastrzeżenie, że „narzędzia produkcji duchowej nie mogą być zmonopolizowane“ — chodzi właśnie tam o twórczość indywidualną. Jak widać, nasz autor (dla ułatwienia) „marksizm“ bierze w bolszewickim wydaniu. Zaś my stoimy na gruncie socjalizmu *demokratycznego*. Radzimy przejrzeć ustęp o wolności kulturalnej w Radomskim programie PPS.

Czy autor całkiem się wycofał ze swych faszystowsko-biurokratycznych przesłanek? Nie. Jego myśl — jak zaznaczona — wraca do faszystwu. Przecie to — po wiada — najbardziej „nowoczesny“ (!) — ustrój:

W pierwszym artykule, który stał się przyczyną dyskusji, wskazaliśmy na *trzy państwa totalne*, które *położyły wielki nacisk na pierwiastek kultury*. Nie ulega wątpliwości, że *wymienione organizmy państwowe są wytworem najbardziej nowoczesnym*.

A więc — mimo wzmocnionych zastrzeżeń — wciąż wkoło Macie-

ju. A wspaniała kultura Francji demokratycznej? Tam co innego, pisze nasz autor, tam kultura już tak potężna, że nie potrzebuje „organizowania“... Ładna „logika“! Odwrotnie — właśnie dlatego we Francji kultura jest taka potężna, że wzrosła w atmosferze wolności!

Z tymi Włochami p. J. Hulewicz nie może się uspokoić:

Czy redaktor „Robotnika“ omija wozy Fiata tylko dlatego, że są one konstrukcją faszystowskiej?

To już po prostu — *curiosum!* Przecie chodzi nie o materialne przedmioty — nie o włoskie lody i włoski makaron — lecz o sposoby podejścia do zagadnień kulturalnych! Faszystowskie podejście znane: *WSZYSTKO ZAPRZĄDZ W SŁUŻBĘ RZĄDZĄCEJ MONOPARTII!*

P. Hulewicz wciąż niespokojnie krąży koło tego „ideału“. Co fa się i wraca... Niech się raz zdecyduje. Niech powie wyraźnie, na czym polega jego tajemniczy „plan“ organizowania „kultury“!

K. CZAPIŃSKI

Chamberlain i Mussolini

Gdyby czasy nie były tak ogromnie poważne i ciężkie, toby można było szczerze się ubawić „przyjaźnią“ Chamberlaina z Mussolinim. Mało jest tematów politycznych równie wdzęcznych dla satyryka i humorysty.

Chamberlain jak wiadomo, sołennie zapewniał w Izbie Gmin, że Mussolini dotrzyma układu, zawartego 16-go kwietnia w Rzymie i że słowem jego, on Chamberlain — bezwzględnie wierzy.

W sobotę, 14-go maja, Mussolini wygłosił w Genewie mowę, która we Francji wywołała przynębiające wrażenie, ale dla Anglii była pobłażliwa, co już dużo znaczy. Mussolini oświadczył, że Włochy dotrzymają układu z Anglią i że on spodziewa się, iż Anglia odpłaci taką samą monetą.

Słowem: dżentelmeńska wymiana zdań, z tą wszakże różnicą, że Mussolini żąda wzajemności, a Chamberlain ofiarował mu zaufanie na kredyt.

Alte ten układ angielsko - włoski to iście diabelski cyrograf, wchodzi bowiem w życie dopiero po — oczekiwanej przez strony — śmierci Republiki hiszpańskiej. Jest to na razie dokument przyszłości, oglądanej oczyma Mussoliniego i Chamberlaina. O dotrzymaniu układu, który nie wszedł jeszcze w życie, niepodobna mówić. Chyba, że obie strony ułożyły się pacichu, że wykonają układ niezależnie od wiarunku co do Hiszpanii, to znaczy: umówiły się, że wspólnie... pogwałcą układ. Gdyby tak było, to obaj kontrahenci nie mieliby sobie nic do zarzucenia. Ale na to — jak dotąd — żadnych dowodów nie ma.

Są natomiast dowody, jaką wartość mają obietnice Mussoliniego, czy też słowa, dane Chamberlainowi w toku rokowań. Mussolini zobowiązał się wobec Chamberlaina, że z chwilą rozpoczęcia rokowań Włochy nie będą wzmacniać pozycji faszystów hiszpańskich nowymi transportami ludzi i broni. Tymczasem okazało

się, że właśnie w tym okresie Włochy, pragnąc szybko skończyć z Hiszpanią, zasilali gen. Franco wyjątkowo obficie w sprzęt wojenny i ludzi. Rząd hiszpański przedstawił rządowi Anglii i Francji dokładny spis transportów, miejsce wylądowania i dat.

Chamberlain chwalił się w Izbie Gmin, że Mussolini zgodził się zaniechać bombardowania otwartych miast hiszpańskich i dał tym dowód, jak bardzo mu zależy na porozumieniu z Anglią.

Mussolini, przyjaciel dżentelmena, tym razem chciał mu zaoszczędzić

nowego kłopotu i istotnie samoloty włoskie przestały bombardować miasta Republiki hiszpańskiej. Ale od chwili oświadczenia Chamberlaina w Izbie, Barcelona była trzykrotnie bombardowana przez samoloty... *niemieckie!* Jeden koniec „osi“ wyrzucił się drugim jej końcem. Ale Chamberlain jest „w porządku“. I Mussolini jest w porządku: Winien jest „ten trzeci“!

Taka to sielanka panuje między Chamberlainem a Mussolinim.

Pokój europejski w godnych znajduje się rękach... (B.)

Wiadomości z całej Polski

TRAGICZNY WYPADEK 8 LETNIEGO CHŁOPCA.

Z Zawiercia donoszą, iż we wsi Mierzęcice wydarzył się tragiczny wypadek śmierci 8-letniego chłopca. Mianowicie syn rolnika, Czesław Biały, past krowę na łące. Chłopiec, nie chcąc chodzić za krową, owinął sobie szyję sznurkiem.

W pewnej chwili krowa spłoszyła się, ciągnąc za sobą nieszczęśliwe dziecko. Kiedy zatrzymano spłoszoną krowę, stwierdzono, że chłopiec poniósł śmierć wskutek uduszenia.

ROZWIKLANIE Zagadki PO 8 LATACH.

W 1930 r., w lesie koło Święcian, znaleziono zwłoki zastrzelonego kolejarza, Ignacego Orłowskiego. Ustalono wówczas, że morderstwo miało to rabunkowe, jednak na sprawców zbrodni nie trafiono. Dopiero obecnie przywieziony z więzienia we Wrónkach na rozprawę sądową do Święcian więzień, Jan Stecki, mieszkanie jednej ze wsi; podświadczył, dręczony napadem wyrzutów sumienia, że to on zamordował Orłowskiego. We

Wrónkach Stecki odbywał karę za inne przestępstwa. Sprawie morderstwa Orłowskiego po 8-letniej przerwie, ponownie nadano bieg urzędowy.

SAMOBÓJSTWO 16-LETNIEJ UCZENICY.

Z nieustalonych dotąd powodów pozbawiła się życia wystrzałem z rewolweru w skroń 16-letnia córka urzędnika celnego Róża Sliwa z Mysłowic (kolonia Marsz. Piłsudskiego 1). Początkowo przypuszczano, że mógł to być nieszczęśliwy wypadek nieostrożnego manipulowania bronią przez kogoś z domowników, jednakże badania przybyłej na miejsce komisji sądowo - lekarskiej z prokuratorem i sędzią śledczym z Katowic hipotezę tę obalilo, bowiem bez wątpienia młoda dziewczyna pozbawiła się życia sama. Skąd otrzymała ona broń palną „Parabellum“ 0.7 — wykażą dochodzenia, które przypuszczalnie również wyświecą co było przyczyną rozpaczliwego kroku.

OFIARA PRACY.

Na kopalni „Polska“ w Świętochłowicach wydarzył się tragiczny wypadek. Górnik Adolf Szulc w czasie spinania wózków dostał się

Parlamentarzyści

w obronie Hiszpanii republikańskiej

Z inicjatywy szeregu posłów angielskiej Izby Gmin odbyła się 11 maja w Genewie konferencja parlamentarzystów różnych krajów w sprawie hiszpańskiej.

Przybyli posłowie i senatorowie z: Anglii, Francji, Holandii, Norwegii, Szwajcarii i Szwecji.

W jednomyślnie przyjętej rezolucji konferencja wyraża swą solidarność z celami wojny, wyluszczonej w 13 punktach deklaracji Rządu Negrina; stwierdza, że polityka „nieinterwencji“ jest wymierzona przeciw Rządowi hiszpańskiemu; domaga się od Ligi Narodów przywrócenia Hiszpanii republikańskiej prawa międzynarodowego, a zwłaszcza prawa do nabycia broni.

Konferencja wysłała do senatora Nye w Stanach Zjednoczonych depeszę, solidaryzującą się z jego wnioskiem zniesienia zakazu wywozu broni do Hiszpanii republikańskiej.

Szwajcaria i Chile

Echa sesji Rady Ligi Narodów

W uzupełnieniu naszych rozważań o Abisynii i Hiszpanii, dwóch głównych punktów obrad ostatniej sesji Rady Ligi Narodów, war to dodać kilka słów o innych,

mniej doniosłych, ale bardzo charakterystycznych sprawach, poruszonych przez Radę.

Oto Szwajcaria wystąpiła z żądaniem, by Liga zwolniła ją z zobowiązań sankcyjnych, przewidzianych w pakcie Ligi dla obrońcy napadniętego członka Ligi.

Szwajcaria od dłuższego czasu stroni od Ligi w przekonaniu, że zobowiązania, płynące z paktu, zwalniają ją z zobowiązań, które Szwajcaria powróci do ścisłej neutralności i wyrenkie się sankcji, to bezpieczeństwo jej będzie zapewnione.

Oczywiście, stanowisko to nie jest słuszne. Hifleryzm i faszizm atakują Szwajcarię nie za to, że stosowała sankcje — zresztą niechętnie i z zastrzeżeniami — przeciw Włochom podczas wojny abisynijskiej i nie za te sankcje, które ewentualnie mogłyby stosować w przyszłości, jako członek Ligi, lecz poprostu dla tego, że chcą zagarnąć Niemcy — niemiecką część Szwajcarii, a Włochy — włoską.

Alte trzeba przyznać, że gdyby Liga rzeczywiście broniła swych członków, a nie pozostawiała ich na pastwę faszystwu, to Szwajcaria prawdopodobnie nie wyłamałaby się z obowiązków członka Ligi.

Rada Ligi zgodziła się na żądanie Szwajcarii, jako że kraj ten w wyjątkowych znajduje się warunkach. W decyzji tej niewątpliwie odegrał swą rolę fakt, że w razie odmowy, Szwajcaria wystąpiłaby z Ligi, a wówczas trzeba byłoby szukać nowego przytułku dla tej instytucji, której nowy gmach w Genewie (kosztem 50 milionów zł.) nie jest jeszcze całkowicie wykończony.

Rada zastrzegła się, że Szwajcaria nie może być precedensem dla innych państw.

Bardzo wątpimy, czy nie będzie precedensem.

Inaczej sprawa ułożyła się dla Chile, które to państwo pragnie, by sankcje w ogóle wyrzucić z paktu Ligi, w nadziei, że gdy to nastąpi, to wróca do Ligi i Niemcy i Włochy i Japonia.

Delegat Chile narazie domagał się wszczęcia dyskusji nad jego propozycją. Ale Rada w tym wypadku okazała się nieustępliwa i nawet dyskutować nie chciała, tłumacząc, że reforma paktu należy do Zgromadzenia Ligi.

Delegat Chile odparł na to, że od dwóch lat nic się nie robi dla reformy paktu i że wobec tego jego kraj wystąpi z Ligi.

Rada nie przejęła się tym oświadczeniem, jako że już niczym w ogóle się nie przejmując.

„W samej rzeczy — pisze złośliwie a dowcipnie W. N. Ewer w korespondencji z Genewy do „Daily Herald“ — miało się wrażenie, że Rada była nawet wdzięczna za okazję, iż może zademonstrować swą zdecydowaną wierność dla paktu — bez ryzyka uczynienia czegośkolwiek dla niego.“

Trudno byłoby powiedzieć, które postanowienie jest mocniejsze: czy zgoda na pakt w zasadzie, czy też lekceważenie go w praktyce.

Cztery ofiary

katastrofy samochodowej

Dn. 19 bm. około godz. 21-ej, wydarzyła się na szosie kornickiej w pobliżu wsi Jaryszki, w odległości 11 km. od Poznania, straszna w skutkach katastrofa samochodowa.

Pędzący w stronę Poznania z szybkością 120 km/godz. samochód właściciela firmy „Wulgum“ Antoniego Kwiatkowskiego, zawadzivszy błotnikiem o furmankę konną, wpadł następnie w pe-

nym pędzie na przydrożne drzewo, rozbijając się doszczętnie.

P. Kwiatkowski, który siedział przy kierownicy, oraz trzej pasażerowie: właściciel „Garażów Międzynarodowych“ Edward Siejkowski i dwaj panowie, przypadkowo o identycznym nazwisku: Roman Matuszewski, z których jeden jest inżynierem architektem z Poznania, ponieśli śmierć na miejscu.

Na ostatniej fali

KOMITET NIEINTERWENCJI ZBIERA SIĘ 26 B. M.
LONDYN (PAT). — Posiedzenie komitetu nieinterwencji wyznaczono na dz. 26 b. m. Wedle ogólnej opinii, szanse porozumienia wzrosły dzięki kompromisowym ustępstwom francuskim w kwestii wyciania ochotników w dle kategorii. Lord Plymouth odbył rozmowy z ambasadorem Rzeszy i charge d'affaires Z. S. S. R.

STRATY WŁOSKIE W HISPANII
RZYM (PAT). — Oficjalnie komunikują, że straty oddziałów włoskich podczas działań wojennych na południe od rz. Ebro od dn. 9 marca do 10 maja r. b. wynoszą: 76 oficerów i 596 legionistów zabitych, 10 legionistów zaginionych, 4 legionistów wziętych do niewoli oraz 204 oficerów i 2.300 legionistów rannych.
PREMIER RUMUŃSKI W POLSCE
LWÓW (PAT). — W piątek o godz. 12.27 przejeżdżał przez Lwów udając się do Warszawy, premier rumuński, głowa kościoła rumuńskiego ks. patriarchy Miron Cristea. Dworzec lwowski był udekorowany flagami o barwach rumuńskich i polskich. Na powitanie gościa przybyli: przedstawiciele władz z wojewodą lwowskim Bitykiem.

„OZON” RADZI
PAT donosi: W piątek 20 b. m. toczyły się obrady poszczególnych komisji zagadnieńowych, wyłonionych przez Radę Naczelną Obozu Zjednoczenia Narodowego. Komisja rolna, której przewodniczył gen. Galica, debatowała nad zagadnieniami racjonalnej organizacji rolnictwa, zreferowanymi przez dr. Wojtyśki. Na komisji inwestycyjnej, której przewodniczył gen. Górecki, referat o zasadach racjonalnego programu inwestycyjnego wygłosił inż. Gajkiewicz. Komisja narodowościowa pod przewodnictwem dyr. Katelbacha obradowała nad kwestią zwłok. Komisja oświatowa, której przewodniczył prof. Bystron, obradowała nad sprawą likwidacji analfabetyzmu, zreferowaną przez dr. Dąbrowskiego. W obradach komisji rolnej brał udział sekretarz OZN gen. Stanisław Skwarczyński.

O godz. 19-ej odbyło się plenarne posiedzenie rady naczelnej OZN, na której referat o warunkach opłacalności intensywniej produkcji rolnej wygłosił płk. Tadeusz Lechnicki.
FRANCUSKI MINISTER SPRAW WIEDLIWOŚCI W LONDYNIE
LONDYN (PAT). Francuski minister sprawiedliwości Paul Reynaud odwiedził ministrów: lorda Halifaxa i Malcolma Macdonalda. Jak donosi Reuter — rozmowy dotyczyły trudności w rokowaniach włosko-francuskich. O g. 16 w piątek P. ul. Reynaud wyjechał do Leeds na doroczny kongres „Alliance Francaise”.

BEZ GÓTOWKI! NA RATY!
 Kto chce się ubrać modnie na dogodnych warunkach, niech wstąpi do firmy
„ODZIEŻRAT”
 9 PLAC WOLNOŚCI 9
 w podwórzu parter na lewo
 Konfekcja damska, męska i dziecięca, oraz kostiumy damskie na zamówienia.

Pobór rocznika 1917
 Dziś w sobotę dnia 21 b. m. winni się stawić do przeglądu wojskowego. Przed komisją poborową Nr. 1 (Ogrodowa 84) poborowi rocznika 1917, zamieszkałym na terenie 5 komisariatu P. P. o nazwiskach na listy A. B.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Al. Kościuski 19) poborowi rocznika 1917, zamieszkałym na terenie 7 komisariatu P. P. o nazwiskach na listy H. I. J. K.
 Zgłaszający się do przeglądu wojskowego winni posiadać dowód osobisty zaświadczenie o rejestracji, świadectwo szkolne i zawodowe.
Nocne dyżury aptek
 Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: H. Duszkiewiczowa, Zgierska 87, J. Hartman, Brzezińska 24, W. Rowińska, Plac Wolności 2, A. Perelman i S-ka, Cegielińska 32, W. Danielecki, Piotrkowska 127, F. Wójcicki, Napiórkowski 27, K. Kempfi, Karolewska 48.

Pod adresem Dyrekcji Tramwajów

Do redakcji naszego pisma zwróciła się grupa mieszkańców Marysina 2 i Dołów, którzy uskarżali się na ignorowanie tej dzielnicy przez Dyrekcję Tramwajów. Otóż już o godz. 11-ej wiecz. odchodzi ostatni tramwaj w kierunku tej dzielnicy, podczas gdy Widzew, Koziny, Chojny i inne przedmieścia mają komunikację tramwajową do godz. 1-ej nocy, a nawet później.

Co na to Zarząd Miejski?

Jedno z pism katowickich podaje nast. wiadomość:
 Oto Zarząd miejski ostatecznie przejął na własność miastu stary park Julianów w Radogoszczu, należący niegdyś do rodziny Heintzów. Park ten kupiono za półtora miliona złotych, wraz z całym drzewostanem, mocno ostatnio wycinanym, nie wiadomo, na czyje polecenie i na czyją korzyść (!). Naturalnie, gdy kupiono park, kupić również trzeba było budynek jeden i drugi, w którym jeszcze przed projektem wykupienia parku mieszkał i mieszka dotychczas radca prawny Zarządu miejskiego, p. Ancyporowicz z Warszawy.

Mieszkańcy tej dzielnicy, wracający późno z zajęć albo z teatru czy kina, nie mają już tramwaju i muszą pieszotą odbywać długą drogę.
 Wprowadzenie jednego lub dwóch późniejszych wagonów tramwajowych stanowiłoby dla mieszkańców tego opuszczonego przedmieścia ogromne udogodnienie, zaś dyrekcji Tramwajów przysporzyłoby dodatkowych wpływów.

No, oczywiście! Bo gdzieżby mieszkał pan radca? Drugi budynek poddano generalnemu remontowi, albowiem mieszkał w nim będzie tymczasowy prezydent miasta. Na terenie przeprowadza się różne urządzenia, buduje się kanalizację, w mieszkaniach prezydenta urządziła się piękne łazienki z boylerami itd. itd. Sam remont wyniesie kilkadziesiąt tysięcy złotych.
 To wszystko dla pana tymczasowego prezydenta, oraz rady prawnej.
 A biedni obywatele będą za to wszystko płacić!
 Wiadomość ta nie wymaga żadnych komentarzy. Coż na to Zarząd Miejski?

Komunikat organizacyjny

W dniu 21 maja 1938 r. o godz. 7-ej w. w sali Domu Związków Zawodowych, przy ul. Wysokiej Nr. 45, rozpoczęła swe obrady Doroczna Konferencja Okręgowa Łódzkiej Organizacji P. P. S.
 Porządek obrad Konferencji okręgowej obejmuje:
 1) Sprawozdania: polityczne, organizacyjne i finansowe OKR-u oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
 2) Wybory: OKR-u, Komisji

Rewizyjnej i Sądu Partijnego.
 3) Referat przedstawiciela CKW. Zgodnie z art. 35 Statutu Organizacyjnego Partii, głos decydujący na Konferencji Okręgowej mają:
 a) delegaci poszczególnych dzielnic, wybrani na Walnych Zebrań, b) członkowie OKR-u, c) przedstawiciele: Komisji Rewizyjnej, Sądu Partijnego i Wydziału Okręgowych.
 Sekretariat ŁOKR PPS

Tabela wygranych

12 dzień ciągnięcia IV klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE.	
10.000 zł. Nr. Nr. 109017 113297 121330.	375 98 408 505 915 55120 349 431 63 534
5.000 zł. Nr. Nr. 23967 97153 100004	664 711 811 56061 145 51 219 33 79 321
110645 137517 150075.	427 72 515 779 836 936 57137 292 360
2.000 zł. Nr. Nr. 991 4647 7592 18754	513 80 618 737 80 58020 62 78 101 39
28559 37410 42408 44304 50385 57087	227 55 57 947 411 17 581 682 802 1 972
57087 62430 44976 79018 98905 159714	59044 181 247 48 342 601 35 710 842
1000 zł. Nr. Nr. 127 1454 15710 20138	935 60131 64 98 228 35 78 348 510 39
21270 22133 31393 32200 36815 38922	72 641 795 880 61099 141 71 213 312 35
47526 52533 54149 55793 56413 56899	443 515 733 831 942 54.
57864 60422 64172 66211 67408 67739	62010 196 314 25 488 610 750 811
76984 78170 87260 87886 88566 89198	44 68048 92 163 207 40 307 21 26 416
90320 91190 111469 106989 107741 113 78	58 549 75 902 49 64015 109 66 311 94
113791 115581 116565 119071 121284	769 802 65005 15 38 124 226 325 63
125159 126393 129082 139935 31522	504 93 727 51 75 905 20 31
131522 132066 134141 139419 156779	542 564 614 37 881 945 85 67033 135
156779 157010 158629.	244 373 74 478 512 640 700 16 804
	901 36 98 68165 257 95 417 597 99
	640 823 92 922 69058 108 38 257 425
	57 650 54 737 864 942 77 70184 93 388
	412 634 778 89 829 949 84 71034 338
	428 573 657 798 898 938 72172 216 31
	36 56 58 500 768 802 48 88 949 73038
	192 259 548 72 928 88 74117 207 38
	39 354 443 84 43 617 76043 62 206 36
	713 87 400 569 81 792 514 62 91 999
	76314 65 564 613 57 80 922 27 77067
	120 891 496 78 63 7715 834 78083 143
	216 330 95 525 657 96 774 97 99 810
	87 83 933 57 91 78066 97 163 354 495
	568 82 608 29 972 80060 289 800
	81047 250 82116 321 436 67 690 914
	58 83159 93 205 24 386 465 69 501 10
	87 686 84011 103 41 63 208 89 380 86
	611 703 47 887 955 85 85176 331 54
	468 624 49 603 741 801 41 86029 352
	479 514 26 35 44 721 822 73 79 914
	20 39 87079 104 244 304 494 51 21 42
	80 88005 33 73 121 261 458 63 606 90
	116 908 41 89184 596 605 58 76 772
	96 941 90018 116 75 409 59 533 617
	920 44 49 91037 40 102 112 214 599
	692 77 804 92081 310 436 80 612 25
	622 40 775 87 836 89 905 93120 57
	223 48 354 75 557 684 707 48 94010
	217 387 400 98 614 37 881 958 96036
	76 198 211 81 301 91 538 975 84
	96022 23 62 162 354 457 78 532 40
	648 881 981 97149 93 202 27 418 68
	709 878 962 98038 130 88 465 85 90
	784 83 73 912 99019 32 126 229 387
	468 690 701 922.
	100120 529 89 638 89 96 973 101036
	195 212 366 817 926 32 97 102106 92
	306 675 744 92 903 90 960 130556 236
	89 307 411 505 43 830 32 104386 408
	94 598 664 768 69 862 548 105047 129
	326 438 577 619 53 720 63 106014 28
	167 78 236 40 58 311 472 738 88 842
	88 960 107021 124 57 448 626 716 33
	46 108047 74 98 154 302 64 97 550
	833 93 981 109085 112 305 22 500 32
	43 59 714 941 72 110043 79 100 14 29
	525 295 526 45 784 846 111115 24 30
	503 645 709 94 862 84 939 112162 522
	28 611 44 898 946 113401 9 710 54 72
	864 114027 237 320 479 624 52 82 835
	943 115018 28 66 194 250 83 93 401
	97 505 78 728 853 116010 53 119 260
	499 758 912 117087 100 345 74 553
	867 941 42 97 118221 43 95 444 546
	121 119274 402 569 817 962 75 120040
	192 303 728 819 804 50 72 121174 242
	89 440 505 19 605 66 666 916 122045
	54 307 40 49 91 795 807 8 37 62
	123003 333 82 425 524 815 32 998
	124130 87 205 24 77 477 90 511 67
	644 735 867 972 79 125033 52 199 265
	69 438 40 576 85 699 713 822 99 987
	126259 89 355 400 87 127080 144 205

Akcja majstrów o umowę zbiorową

kowania między związkiem majstrów Fabr. R. P. a przemysłem włókienniczym, o umowę zbiorową ostatecznie zostały przeniesione na teren Min. Op. Społ., które zajęło się pośrednictwem w sporze, by doprowadzić do ostatecznego porozumienia.

Od kilku tygodni rokowania nie postąpiły naprzód, co w szeregach majstrów traktowane jest dość sceptycznie.
 Niezależnie więc od akcji układowej, postanowiono zwołać w nadchodzącym tygodniu ogólne zebranie majstrów fabrycznych, w poszczególnych sekcjach branżowych, celem omówienia sytuacji i powzięcia uchwał w kwestii dalszej akcji, na wypadek, gdyby pośrednictwo Min. Op. Społ. nie doprowadziło do porozumienia.

Zapłacił, ale dopiero... w sądzie

W dniu wczorajszym Sąd Pracy w Łodzi rozpatrywał sprawę Jana Hojny, robotnika firmy Bracia Rotkopf w Pabianicach. Hojny, który pracował w wymienionej tkalni w charakterze tkacza, nie mógł wyrobić przewidzianej w umowie zbiorowej stawki, ponieważ pracodawca dostarczał mu zbyt kiepskiego surowca. W końcu Hojny został zwolniony z pracy, wobec czego zaskarżył firmę do sądu, domagając się wyrównania płacy za okres wsteczny w sumie przeszło 1000 zł. Sąd przed rozpoczęciem rozprawy, zaproponował obu stronom polubowne załatwienie zatargu. Przedstawiciel pozwanej firmy, po pewnym wahaniu, zgodził się na zaspokojenie pretensji robotnika w całej rozciągłości. W imieniu powoda występował tow. Krzywnów

Nic nie wskórali terorem... Zebranie robotników f-my Freidenberg

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie robotników członków Zw. Kl. Włókiarzy, w sprawach organizacyjnych, urlopowych, prowokacyjnych wystąpieniach endeków na terenie fabryki i t. p.
 Zebranie odbyło się pomimo tego, że firma przez szereg tygodni wzbraiała zebrania robotniczych, wykorzystując okazję, że endecy na ostatnim zebraniu zrobili awanturę i pijana bojówka endeka pobila kilku robotników.
 Zebranie odbyło się w podniosłym nastroju przy licznych udziałach robotników w obecności przedstawiciela Zw. Kl. Robotnicy tępił działalność endeków, którzy

lecz słowem i argumentem trafiały akcyjne przekonanie. Nie pękły słowem i argumentem trafiały się do serc i umysłów robotniczych.
 W sprawach urlopowych przedstawiciel Zw. Klas. wyjaśnił podstawowe zasady urlopowych robotniczych, kwestie plac i czasokresu urlopu.
 W sprawach organizacyjnych robotnicy postanowili gremialnie zrzec się w klasowych związkach zawodowych w celu poprawy swego bytu materialnego.
 Zebranie zakończono w atmosferze solidarności i entuzjazmu.

Z codziennych walk robotników

KOWALE I ZDUNI WALCZĄ O UMOWĘ ZBIOROWĄ. Ostatnio przeszedł z żądaniem zawarcia umowy zbiorowej i wyrównania warunków pracy oraz plac.
 Na skutek podjętej akcji, Inspektorat Pracy III Okręgu zwołał na poniedziałek dnia 23 b. m. obustronną konferencję z przedstawicielami cechu oraz przedsiębiorcami.
 W sprawie tej została wyznaczona przez Inspektorat Pracy obustronna konferencja na poniedziałek, dnia 23 b. m., z przedstawicielami cechu zdu now.

W dniu wczorajszym został również zlikwidowany zatarg z majstrami. Osiągnięto porozumienie we wszystkich spornych punktach i w dniu wczorajszym majstrów przegrali strajk i przystąpili do pracy.
PONOWNY ZATARG W FIRMIE KUENSTLER. — W fabryce cewek Künstlera przy ul. Suwalskiej 26, przed kilku dniami miał miejsce okupacyjny strajk, który został następnie zlikwidowany.
 Ponieważ po strajku, firma nie przyjął kilku robotników do pracy, powstał nowy zatarg. Inspektor Pracy zwołał konferencję i zajął się likwidacją zatargu.

Również związek pracowników zdunskich wystąpił z żądaniem zawarcia umowy zbiorowej i unormowania warunków pracy oraz plac.
 W sprawie tej została wyznaczona przez Inspektorat Pracy obustronna konferencja na poniedziałek, dnia 23 b. m., z przedstawicielami cechu zdu now.

FABRYKI HAEBLERA RUSZA- JĄ. Jak się dowiadujemy, fabryka Haeblera, która była nieczynna przez przeszło 5 miesięcy, została w dniu wczorajszym uruchomiona. Pierwsza zmiana robotników czynna będzie do najbliższej środy, zaś następną zmianą na zatrudniona będzie do końca tygodnia.

71099 568 870 914 72285 639 858 98	73451 500 625 74061 282 66 501 632	63 718 27 941.	75116 35 912 94 735 63 76288 412	565 844 95 77394 423 78893 79488	596 69 761 50535 747 66 887 81509	770 837 43 601 82122 50 87 288 339	447 69 859 83117 939 84098 118 583	650 69 726 818 85009 560 872 906 77	86030 35 167 529 77 99 758 37052 187	617 705 942 88031 459 545 807 12 25	940 89001 46 60 187 396 611 967	90148 401 61 938 88 91273 92212 20	662 759 93096 282 405 23 94620 816	97 940 62 95093 867 96173 418 20 88	97097 381 417 574 739 98129 282 95	342 46 434 644 791 826 99345 649 890	100215 300 997 101064 83 105 337 58	652 72 914 153101 52 329 434 500 814	104220 48 105128 248 346 504 683 766	603 88 917 106531 932 51 107152 222	108155 230 444 706 109285 674 110041	118 49 234 314 413 630 57 934 113346	663 758 801 69 906 56 65 112661 463 80	657 113611 90 294 350 590 637 799	1114245 606 15273 116262 385 664 712	801 22 953 117006 134 724 118426 53 630	56 742 877 119291 97 855 120219 41 99	632 519 871 81 866 957 121847 122342	936 123012 124086 432 604 711 819 50	632 52 98 125013 140 49 338 602 703 849	126071 358 551 639 802 66 127012 950	128441 78 533 631 72 717 129040 470	871 949 139020 375 663 910 81 82 132158	67 80 561 643 719 133423 603 91 918	134023 270 72 480 675 857 973 135005	490 729 94 136322 732 855 137108 401 984	657 84 884 960 78 138266 782 831 984	139300 421 73 807 935 140231 58 672 782	820 28 141041 91 249 622 62 844 975	142051 75 445 622 143070 100 13 796	814 62 144108 211 868 71 145192 505	64 83 99 847 905 146917 27 147509 905	61 12 148349 520 602 761 999 149431 772	819 967 150527 637 717 67 151078 136	350 954 93 152176 562 842 153196 300	9 478 905 74 154041 111 308 661 90	155219 318 156661 71 344 433 716 157255	81 87 158204 6 159249 393 480 902 10 38
------------------------------------	------------------------------------	----------------	----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--	-----------------------------------	--------------------------------------	---	---------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---	--------------------------------------	-------------------------------------	---	-------------------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------------	---	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------------	------------------------------------	---	---

III ciągnięcie

WYGRANE PO 250 ZŁOTYCH.
 36 589 645 880 1372 489 99 627
 2025 90 263 543 634 52 761 986
 3173 394 848 87 4168 300 478 526
 918 74 5263 530 31 6054 133 44 465
 543 702 515 7328 85 521 93 8470 520
 99 711 804 48 9071 110 30 62 520
 10149 608 952 73 11144 448 878 86
 12148 281 688 785 803 13061 263 994
 539 769 835 14068 106 432 38 15446
 756 804 83 16211 86 17290 764 70 807
 18199 451 59 84 641 74 808 19218
 391 745 20001 287 350 560 897 916
 76 21120 288 338 618 34 812 910
 22059 63 281 498 635 23110 31 794
 24015 209 90 490 771 25018 40 301
 486 720 843 990 26289 544 67 659
 795 27125 62 552 737 916 28190 430
 70 600 56 805 959 29750 935 99 30002
 155 262 639 31087 118 309 419 509
 19 674 747 32247 384 430 591 868
 836 33037 65 111 84 108 11 229 385
 93 424 507 35119 282 97 647 36166
 252 3

Pracownia jubilerska czy dom schadzek?

W dniu wczorajszym przed Sądem Grodzkim w Łodzi odbyła się rozprawa przeciw komornikowi Leonowi Wąsowskiemu, którego skarżył jego lokator jubiler Leon Gliksman. Wąsowski jest właścicielem domu przy ul. Narutowicza nr. 10. Gliksman odnajmował sklep jubilerski, oraz pokój na pracownię.

W dniu wczorajszym przed Sądem Grodzkim w Łodzi odbyła się rozprawa przeciw komornikowi Leonowi Wąsowskiemu, którego skarżył jego lokator jubiler Leon Gliksman. Wąsowski jest właścicielem domu przy ul. Narutowicza nr. 10. Gliksman odnajmował sklep jubilerski, oraz pokój na pracownię.

Odślonięcie sztandaru Związku Transportowców

W niedzielę dn. 22 b. m. o g. 10 rano odbędzie się uroczyste odślonięcie sztandaru Oddz. III Zw. Zaw. Transportowców (Oddz. eksped. - przewozowy) w lokalu przy ul. Południowej 28. Uroczystość odbędzie się z udziałem przewodniczącego Zarz. Gł. Zw. Zaw. Transportowców.

W niedzielę dn. 22 b. m. o g. 10 rano odbędzie się uroczyste odślonięcie sztandaru Oddz. III Zw. Zaw. Transportowców (Oddz. eksped. - przewozowy) w lokalu przy ul. Południowej 28. Uroczystość odbędzie się z udziałem przewodniczącego Zarz. Gł. Zw. Zaw. Transportowców.

W wirze wielkiego miasta

SAMOBÓJSTWO ROBOTNICY
Wczoraj nad ranem w mieszkaniu własnym przy ul. Skorupki 12, pozabiła się życia przez powieszenie 41-letnia Apolonia Kaniewska, robotnica.

SMIERĆ NA TORZE KOLEJOWYM
W dniu wczorajszym na przejeździe kolejowym, przy ul. Janiny zdarzył się tragiczny wypadek, ofiarą którego padł 71-letni Józef Rykiert, zamieszkały przy ul. Pogranicznej 41 w Starym Rokicciu, gm. Brus.

Desperatkę zauważono po godzinie i odcięto od sznura. Wezwany lekarz pogotowia miejskiego stwierdził zgon.

Rykiert przechodząc przez tor kolejowy dostał się pod pociąg osobowy, zderzając ze stacji Chojny do st. Łódź - Kaliska.

Zwłoki zabrano do sekcatorium miejskiego.

Rykiert został zmasakrowany przez koła pociągu i poniósł śmierć na miejscu.

STARUSZKA PRZEJECHANA PRZEZ ROWERZYSTĘ

W dniu wczorajszym przed domem przy ulicy Zabiej 7, przejechana została przez rowerzystę, przechodzącą jezdnią 75-letnia Józefa Gajdłowa, zamieszkała przy ulicy Stefana 16. Staruszcze udzielił pierwszej pomocy lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża, który stwierdził u niej złamanie lewego uda i przewiózł Gajdłową w stanie osłabionym do szpitala w Radogoszczu. Nieostrożnemu rowerzyście policja spisała protokół.

TAJEMNICZE ZAGINIĘCIE ŁÓDZKIEGO KUPCA

Władze policyjne prowadzą od kilku dni poszukiwania za 54-letnim Jakubem Herbstem, kupcem, zamieszkałym w Łodzi, przy ulicy Śródmiejskiej 76. Wspomniany Herbst wyjechał kilka dni temu do Warszawy, skąd jednak nie nadeszły odeń żadne wiadomości do rodziny, która zaniepokojona jego przeciągającą się nieobecnością, zawiadomiła policję. Istnieje przypuszczenie, że Herbst uległ jakimś nieszczęśliwym wypadkom w Warszawie. Nie ulega jednak wątpliwości, że w najbliższych dniach tajemnica zaginięcia Herbsty zostanie wyjaśniona.

Ostatni dzień szczepienia ospy w Łodzi

Jeszcze dziś odbywać się będą w Łodzi przymusowe ochronne szczepienia ospy dzieciom, które się urodziły w 1937 roku oraz dzieciom starszych roczników, które z jakiegokolwiek powodów nie były szczepione do tej pory.

przy ulicy Lubelskiej 7 oraz w Pierwszej Przychodni Miejskiej przy ulicy Rybnej 7/9.

W dozorach sanitarnych szczepienia ospy odbywają się w godzinach od 8 do 10 rano, zaś w Pierwszej Przychodni Miejskiej - w godzinach od 5 do 7 wieczór.

Rodzice, względnie opiekunowie, którzy zaniedbają obowiązków szczepienia swych dzieci w terminie przewidzianym w obwieszczeniach i to bez podania odpowiednio umotywowanej przyczyny, ukarani zostaną grzywną do 200 złotych lub aresztem do 14 dni.

Dziś prezentujemy 3 czołowe gwiazdy ekranu BARBARA STANWYCK - JOHN BOLES i ANNE SHIRLEY

"WZGARDZONA"

Reżyserował KING VIDOR. Tematem filmu jest życie... opuszczonej kobiety.

"OBROŃCY RIO GRANDE"

W roli gł. niezwykły bohater BOB BAKER. Znów powita was słodkim uśmiechem i piosenką ulubienica wszystkich Deanna Durbin w filmie Ich stu i ona jedna. Następnym wielkim podw. progr. 1) Oddział Śmiałych, 2) Wieży Miłoś

ZE ŚWIATA SPORTU

ŁÓDŹ WALCZY Z POZNAŃSKIM I WARSZAWĄ W SZCZYPIONIARCE

W dniach 25 i 26 b. m. odbędzie się na nowym boisku S. K. S. przy ul. Napierkowskiego 99, trójmecz szczyptorniaka męskiego Łódź - Poznań - Warszawa.

Na pierwszy ogień pójdzie spotkanie Warszawa - Poznań, odbędzie się ono 25 b. m.

Następnego dnia odbędą się mecze: o godz. 10.30 Łódź - Poznań i o godz. 16.00 Łódź - Warszawa.

Na mecze te zostały ustalone dwie reprezentacje Łodzi.

Pierwsza przeciwko Poznaniowi zmontowana została na drużynie TUR-a, który daje 6 swych zawodników.

Kotr, Defiński, Skóra (TUR), Stanikowski (Zj), Żurawłow (TUR), Kazmierczak, Bek (HKS), Sakwa (IKP), Smolarek (Wima), Kurasiński i Sobczak (TUR).

Zespół, mający wystąpić przeciwko Warszawie, to niemal w całości Ł. K. S. Z tej drużyny wybrano: Gruberta II, Kowalczyk, Zieliński, Raczynski, Kocha, Fiszer, Bujnowicz, Gruberta I, Załęski, Kosmał, oraz Dominika (IKP) i Rybowski (HKS).

BUDGE I MAKO BOJKOTUJĄ HITLERIĘ

Skazanie tenisisty niemieckiego Cram

ma na rok więzienia, wywołało w kołach sportowych U. S. A. duże poruszenie.

Pisaliśmy już o liście protestacyjnym zainicjowanym przez Budge i Mako, którzy stanęli na czele komitetów, żądających awolnienia Cramma.

Budge napisał przed dwoma miesiącami list do Cramma, jednak po dziesięciu dniach odpowiedzi, staje się przed widocznym, iż cenzura listów nie przpuszcza.

Obecnie Budge i Mako - czołowi tenisiści świata ogłosili, że nie będą w żadnym wypadku grać w Niemczech, choć już obecnie otrzymali zaproszenie na tournée.

REPREZENTANCI FRANCJI NA PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA

Kapitan Francuskiego Związku Piłki Nożnej wybrał 2 graczy, z pośród których zostanie ustalony skład drużyny piłkarskiej na mistrzostwa świata. Aston, Ignace, Bourbote, Nikolas, Jaseron, Povolny, Ben Bonali, Zattelli, Bastien, Delfour, Heisserer, Da Rui, Van Dooren, Bruseaux, Llinge, Veimante, Diagne, Jordan, Courtois, Dikarto, Cazeneuve i Mattler.

DZIAŁ LEKARSKI

Doktor J. NADEL Akuszer - ginekolog. ANDRZEJA 4, tel. 228-92 przyjmuje od 10-12 i od 4-8 wiecz.

Kino-Teatr PRZEDWIOŚNIE
ul. Żeromskiego 74/76. Tel. 129-88
Dojazd tramwajami: 5, 6, 8 i 0 do rogu Kopernika i Żeromskiego
Dziś i dni następnych
Isa Miranda i Beniamino Gigli
w najspanialszym filmie p. t.
Moje szczęście to Ty
Następny program
„Premiera“
z Zarach Leander w r. gł.
Sala specjalnie chłodzona
CENY MIEJSC: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc. W niedzielę i święta nieważne. Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 12-ej.

KINO „TON“
KOPERNIKA 16
Tel. 140-72

Wielki podwójny program

O CZYM MARZA KOBIETY MAŁY MARYNARZ

w r. gł. ZELICHOWSKA, CYBULSKI, SIELAŃSKI
w r. gł. BOGDA, GROSSOWNA, FERTNER.
Filmy o niebywałym napięciu! humor!
Początek o godz. 4-ej w soboty i niedziele o godz. 12-ej.

Dźwiękowy Kinoteatr CORSO
ZIELONA 2/4
Telef.: 210-71 i 163-06

Dźwiękowy Kino-Teatr „URANIA“
Cegielniana 2. Tel. 107-34
Początek seansów o godz. 4-ej p. p. w soboty, niedziele i święta o g. 11.

CAPITOL
Fasse-Partouts i bilety wolnego wejścia nieważne!
Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

EPOPEA Poświęcenia, patriotyzmu, bohaterstwa i miłości.
Nowa wielka kreacja **GRETY GARBO**
która cały swój wdzięk, czar, urodę, artystyzm i geniusz wniosła w rolę jako
Wolna przeróbka powieści WACŁAWA GĄSIOROWSKIEGO, reżyserował: CLARENCE BROWN. Na tle przepychu dworów Europy, w kalejdoskopie dziejów napoleońskich legendy, snują się romantyczne przeżycia najpiękniejszej Polki i geniusza wojny Napoleona. Jako Napoleon CHARLEC BOYER, Talleyrand REGINALD OWEN, księżę Poniatowski CHENRY GORDON, Szambelan Walewski RENEY STEFENSON, Letycja Bonaparte DAME MAY WHITTY.

PANI WALEWSKA
Najwspanialsza komedia wiedeńska sezonu mówiona i śpiewana po niemiecku
w rol. głównej: GUSTI HUBER, HINZ RUEHMAN, HANS MOSER I THEO LINGEN.
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej pp., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł.

Samobójcza śmierć młodej dziewczyny

Onegdaj około godz. 9-ej wieczorem zaważano pogotowie miejskie do domu przy ul. Piotrkowskiej 79, gdzie z okna III piętra, wyskoczyła jakaś młoda kobieta.

przewiozło zwłoki do sekcatorium miejskiego. Przeprowadzone na miejscu dochodzenie ujawniło, że zmarłą tragicznie kobietą była 24-letnia Stefania Treidos, pracownica domowa, zatrudniona u p. Glazera na 3 piętrze.

Przybyły na miejsce lekarz stwierdził zgon denatki wskutek pęknięcia podstawy czaszki i złamania kręgosłupa. Pogotowie

Powodem rozpaczliwego kroku służącej był zawód miłosny.

Obława w obozie cygańskim

W ostatnim czasie w okolicach Łodzi i na przedmieściach rozbili obozy cyganie.

i podejrzanych, policja przeprowadziła nieoczekiwane rewizję i zatrzymała 14 mężczyzn, których przetransportowano do wydziału śledczego.

Jeden z liczniejszych obozów rozbił swe namioty na polach przy cmentarzach na Dolach.

Po szczegółowym sprawdzeniu tożsamości większość zwolniono.

Oddział Komitetu Rodiofonii Kraju Otwarty został w Brzezinach

Akcja radiofonizacji naszego województwa zatacza coraz szersze kręgi. Energiczna działalność powołanego do życia równo przed rokiem Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju w Łodzi spowodowała, że dziś wszystkie szkoły w naszym mieście zostały radiofonizowane.

Pierwsza taka komórka powstała w Brzezinach, gdzie w dniu wczorajszym odbyło się zebranie organizacyjne Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju.

Obecnie Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju w Łodzi prowadzi akcję zbiorowego zakupu tanich i dobrych odbiorników lampowych dla pracowników i instytucji i członków różnych organizacji oraz na terenie województwa powołuje do życia nowe komórki Komitetu.

Zadaniem Oddziału S. K. R. Ł. w Brzezinach jest radiofonizowanie tego miasta i uprzyjętnienie licznym ubogim mieszkańcom - chałupnikom nabycia taniego odbiornika radiowego - na raty po 30 groszy tygodniowo, organizowanie zbiorowych zakupów odbiorników lampowych w organizacjach i instytucjach oraz wzbudzenie zainteresowania radiem jako potężnym instrumentem szerzącym kulturę i oświatę.

Przetarg

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę całkowitą lub częściową 8.000 tonm węgla z głębokich kopalni, w połowie kostka I i w połowie kostka II; 1200 tonm popiołu z głębokich kopalni, 500 tonm miazgi; 1500 tonm koksu w gatunku grubym oraz 450 tonm drzewa opałowego, sosnowego, rąbanego, okorowanego, 2-letniego ciecisz z placu dostawcy wozami przedsiębiorcy do poszczególnych instytucji miejskich.

Radio łódzkie

SOBOTA, dnia 21.V. 1938 r.

6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.00 Audycja dla poborczych. 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki” - prowadzi Tad. Mayzner. 11.40 Franciszek Schubert. Fragmenty z Trią B-dur op. 99 (płyty). 11.57 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 Audycja połączona. 13.00 Przerwa. 15.00 O wszystkim po troszku. 15.10 Śpiewaczki koloraturowe (płyty). 15.30 Wiadomości gospodarcze z Warszawy. 15.45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Czarodziejski kamień” - słuchowisko w oprac. Zofii Nawrockiej (ze Lwowa). 16.15 „Od Aten do Bayronth” (IX aud.). „Mozart - syn nieba i ziemi”. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.30 Nasz program. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Wiadomości sportowe lokalne. 18.15 Pogadanka dla kobiet p. t. „Soja i jej zastosowanie w gospodarstwie domowym” - wygłosi Maria Czechowa. 18.25 Lekkie utwory organowe (płyty). 18.45 Rozmowa z radiolubcami - przeprowadzi dyr. Stanisław Nowakowski. 18.55 Odczytanie programu. 19.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Gdy zadzwieczą przy piosence mandoliny” - audycja ze Lwowa. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Muzyka taneczna (płyty). 21.25 Przerwa. 21.30 „Na chłopskim weselu” - fantazja muzyczna Feliksa Rybickiego. 22.00 „Popularność” - wesoły skecz wg. Czechowa w oprac. Janiny Wicherek. 22.10 Muzyka. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna i piosenki (płyty). 23.30 Koncert żywych.

Oferty składać należy w Wydziale Gospodarczym, ul. Zawadzka nr. 11, front, III piętro, pokój 59, do godz. 12 dnia 10 czerwca 1938 roku, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert przy ewentualnym udziale oferentów.

Do oferty należy dołączyć uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego oraz kwit na złożone do Głównej Kasy Miejskiej wadium w wysokości 3% wartości dostawy w gotówce lub innych walorach, wymienionych w instrukcji o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź (Dz. Zarz. Miejsk. w Łodzi nr. 12 z dnia 15 grudnia 1937 r.).

Ogólne warunki przetargu są do przejrzania w Wydziale Gospodarczym, pokój 59, gdzie można zasięgnąć bliższych informacji oraz otrzymać wzór oferty.

Wadium winno być zdeponowane co najmniej na 1 dzień przed przetargiem w Głównej Kasie Miejskiej (Plac Wolności 14).

Oferty, nie odpowiadające przepisom, zawartym w wyżej wymienionej instrukcji, jak również złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 19 maja 1938 roku. Zarząd Miejski w Łodzi.

KINO TEATR METRO
PRZEJAZD 2
Początek o 4-ej

Dziś i dni następnych!
BETTE DAVIS
w najnowszym filmie p. t.
Małżeństwo z pozoru

KINO TEATR MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
Początek o 4-ej

Dziś i dni następnych!
SHIRLEY TEMPLE
w filmie p. t. **Strzelec z Bengali**
Ceny od 54 gr.

Dźwiękowe Kino RAKIETA
Sienkiewicza 40 tel. 141-23
DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!

Jedynie Kino Dźwiękowe w ogrodzie.
Najwspanialsza komedia wiedeńska sezonu mówiona i śpiewana po niemiecku
NARZECZONA Z PRZYPADKU
w rol. głównej: GUSTI HUBER, HINZ RUEHMAN, HANS MOSER I THEO LINGEN.
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej pp., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł.

KINO TEATR MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
Początek o 4-ej

Dziś i dni następnych!
SHIRLEY TEMPLE
w filmie p. t. **Strzelec z Bengali**
Ceny od 54 gr.

Dźwiękowe Kino RAKIETA
Sienkiewicza 40 tel. 141-23
DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!